

**ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE
(RIA) K NÁVRHU ZÁKONA, KTERÝM SE MĚNÍ
ZÁKON Č. 483/1991 SB., O ČESKÉ TELEVIZI, VE ZNĚNÍ
POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ,
ZÁKON Č. 484/1991 SB., O ČESKÉM ROZHLASU, VE ZNĚNÍ
POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ, A DALŠÍ SOUVISEJÍCÍ ZÁKONY**

KVĚTEN 2024

SHRNUTÍ ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY RIA

1. Základní identifikační údaje	
Název návrhu: Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony	
Zpracovatel / zástupce předkladatele: Ministerstvo kultury	Předpokládaný termín nabytí účinnosti, v případě dělené účinnosti rozveďte 01.25
Implementace práva EU: Ne; (pokud zvolíte Ano): - uveďte termín stanovený pro implementaci: - uveďte, zda jde návrh nad rámec požadavků stanovených předpisem EU?:	
2. Cíl návrhu zákona	
Účelem revize stávající právní úpravy by mělo být <ul style="list-style-type: none">– reflexe ekonomického vývoje ve výši příjmů/koncesionářských poplatků– zvýšení transparentnosti prostředí a právních jistot,– nastavení jednotných podmínek pro veřejnoprávní subjekty tam, kde je to odůvodnitelné,– snížení administrativní zátěže tam, kde není výše administrativních nákladů kompenzována příslušnými přínosy, a to v reakci na: <ul style="list-style-type: none">– technologický vývoj;– negativní zkušenosti plynoucí ze současné praxe;– transpozici pravidel Sdělení.	
3. Agregované dopady návrhu zákona	
3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: Ano	
<p>Protože mezi povinné PO spadají i organizační složky státu a územních samosprávných celků, část z dopadu na PO se může propsat do dopadu na veřejné rozpočty. Dle modelu je při 70procentní efektivitě výběru poplatků celkový dopad na PO pozitivní. Je to způsobeno zvýhodněním malých subjektů volbou násobku 0. Při 100procentní efektivitě výběru poplatků (extrémní scénář) je celkový dopad na PO 294 mil. Kč. Pouze menší část z této hodnoty se promítne do rozpočtů veřejných subjektů. Pokud zohledníme počet veřejných subjektů a částky již nyní odváděné za koncesionářské poplatky, vychází v průměru na subjekt dodatečné platby ve výši stokorun až tisíců (u velkých subjektů) měsíčně. Zpracovatel se proto nedomnívá, že nově navržený způsob placení poplatků pouze v závislosti na počtu zaměstnanců bude pro uvedené veřejné subjekty představovat výrazný rozdíl v jejich rozpočtu.</p> <p>Co se týče ČRo a ČT, souhrnné částky budou přínosem na straně ČRo a ČT. Podle Systému národních účtů jsou veřejnoprávní instituce součástí institucionálního sektoru S.13 – sektor vládních institucí, a tedy i jejich rozpočty jsou součástí veřejných rozpočtů. Koncesionářské poplatky za televizní a</p>	

<p>rozhlasové vysílání zároveň spadají mezi příjmy veřejných rozpočtů daňového typu (konkrétně ostatní běžné daně). Zvýšení těchto poplatků se tedy projeví (za jinak stejných okolností) zvýšením složené daňové kvóty a zlepšením salda veřejných rozpočtů. Za předpokladu, že však adekvátně vzrostou výdaje obou institucí (Česká televize, Český rozhlas), na saldo to nebude mít vliv.</p> <p>Zvýšení poplatků bude mít nepatrný proinflační dopad, neboť poplatky za veřejnoprávní televizní a rozhlasové vysílání mají zastoupení ve spotřebním koši s váhou asi 0,65 procenta.</p>
3.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR: Ne
3.3 Dopady na podnikatelské prostředí: Ano
<p>Při volbě varianty navýšení koncesionářských poplatků o 10 až 20 % se dodatečné náklady na straně ekonomických subjektů mohou pohybovat od cca 294 mil. Kč při téměř 100procentním výběru po cca minus 26 mil. Kč při plnění zákonné povinnosti cca 70 % subjektů. Tato zátěž bude rozdělena mezi PO v podobě navýšení koncesionářských poplatků o 10 Kč, resp. 15 Kč za měsíc.</p> <p>Zároveň budou tyto souhrnné částky přínosem na straně ČRo a ČT. Materializovat by se tento přínos měl formou vyšší a dlouhodobě udržitelné kvality služeb poskytovaných veřejnoprávními médii.</p>
3.4 Územní dopady včetně dopadů na územní samosprávné celky: Ano
<p>Protože mezi povinné PO spadají i organizační složky státu a územních samosprávných celků, část z dopadu na PO se může propsat do dopadu na veřejné rozpočty. Dle modelu je při 70procentní efektivitě výběru poplatků celkový dopad na PO pozitivní. Je to způsobeno zvýhodněním malých subjektů volbou násobku 0. Při 100procentní efektivitě výběru poplatků (extrémní scénář) je celkový dopad na PO 294 mil. Kč. Pouze menší část z této hodnoty se promítne do rozpočtů veřejných subjektů. Pokud zohledníme počet veřejných subjektů a částky již nyní odváděné za koncesionářské poplatky, vychází v průměru na subjekt dodatečné platby ve výši stokorun až tisíců (u velkých subjektů) měsíčně. Zpracovatel se proto nedomnívá, že nově navržený způsob placení poplatků pouze v závislosti na počtu zaměstnanců bude pro uvedené veřejné subjekty představovat výrazný rozdíl v jejich rozpočtu.</p>
3.5 Sociální dopady: Ano
<p>Z průzkumu v roce 2020 vyplynulo, že pro dvě třetiny lidí by celkové navýšení poplatků o 20 Kč měsíčně bylo bez problémů akceptovatelné. U rodin s nízkými příjmy byla výše poplatků důležitější, přesto dvě třetiny z nich uvedly, že by na jejich rodinné výdaje zvýšení vliv nemělo. Ve skupině seniorů toto deklarovalo 68 % lidí. Tato RIA navrhuje celkové navýšení o 25 Kč měsíčně, tj. o 300 Kč ročně. Protože navýšení je v porovnání s otázkami v průzkumu větší, výsledky průzkumu by pravděpodobně s touto hodnotou vyšly méně příznivě. Nicméně vzhledem k celkovým ročním výdajům domácností nepředpokládáme, že by tato částka v případě, že nízkopříjmová domácnost bude chtít přijímat rozhlasové a televizní vysílání ČRo a ČT, výrazně ovlivnila její finanční situaci.</p>
3.6 Dopady na rodiny: Ne
3.7 Dopady na spotřebitele: Ano

Při volbě varianty navýšení koncesionářských poplatků o cca 20 % se dodatečné náklady na straně domácností mohou pohybovat od cca 5 mld. Kč při téměř 100procentním výběru po cca 1,51 mld. Kč při plnění zákonné povinnosti cca 70 % domácností. Tato zátěž bude rozdělena mezi domácnosti v podobě navýšení koncesionářských poplatků o 10 Kč, resp. 15 Kč za měsíc.

Zároveň budou tyto souhrnné částky přínosem na straně ČRo a ČT. Materializovat by se tento přínos měl formou vyšší a dlouhodobě udržitelné kvality služeb poskytovaných veřejnoprávními médii.

3.8 Dopady na životní prostředí: Ne

3.9 Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů: Ne

-

3.10 Dopady na výkon státní statistické služby: Ne

-

3.11 Korupční rizika: Ne

3.12 Dopady na bezpečnost nebo obranu státu: Ne

Obsah

1	DŮVOD PŘEDLOŽENÍ A CÍLE	6
1.1	NÁZEV	6
1.2	DEFINICE PROBLÉMU	6
1.2.1	<i>Popis současného stavu na trhu rozhlasového a televizního vysílání.....</i>	<i>6</i>
1.2.2	<i>Rozhlasové vysílání</i>	<i>7</i>
1.2.2.1	<i>Český rozhlas (ČRo)</i>	<i>8</i>
1.2.3	<i>Televizní vysílání.....</i>	<i>12</i>
1.2.3.1	<i>Česká televize (ČT).....</i>	<i>15</i>
1.2.4	<i>Popis problému</i>	<i>18</i>
1.3	POPIS EXISTUJÍCÍHO PRÁVNÍHO STAVU V DANÉ OBLASTI.....	21
1.3.1	<i>Česká legislativa.....</i>	<i>21</i>
1.3.2	<i>Evropská legislativa.....</i>	<i>22</i>
1.4	IDENTIFIKACE DOTČENÝCH SUBJEKTŮ.....	22
1.5	POPIS CÍLOVÉHO STAVU.....	23
1.6	ZHODNOCENÍ RIZIKA	23
2	NÁVRH VARIANT	23
3	VYHODNOCENÍ NÁKLADŮ A PŘÍNOSŮ.....	25
3.1	IDENTIFIKACE NÁKLADŮ A PŘÍNOSŮ.....	25
3.2	– 3.3 NÁKLADY A PŘÍNOSY	26
3.4	VYHODNOCENÍ VARIANT.....	42
4	STANOVENÍ POŘADÍ VARIANT A VÝBĚR NEJVHODNĚJŠÍHO ŘEŠENÍ.....	47
5	IMPLEMENTACE DOPORUČENÉ VARIANTY A VYNUCOVÁNÍ.....	48
6	PŘEZKUM ÚČINNOSTI REGULACE	49
7	KONZULTACE.....	49
8	HODNOCENÍ KORUPČNÍCH RIZIK ZVOLENÉHO ŘEŠENÍ.....	50
8.1	ÚVOD.....	50
8.2	IDENTIFIKACE KORUPČNÍCH RIZIK	50
8.2.1	<i>Povaha právní úpravy</i>	<i>50</i>
8.2.1.1	<i>Přiměřenost.....</i>	<i>50</i>
8.2.1.2	<i>Jednoznačnost</i>	<i>50</i>
8.2.1.3	<i>Standardnost</i>	<i>50</i>
8.2.1.4	<i>Motivace ke korupci v regulované oblasti</i>	<i>50</i>
8.2.2	<i>Rozhodování.....</i>	<i>50</i>
8.2.2.1	<i>Rozhodovací pravomoc</i>	<i>50</i>
8.2.2.2	<i>Kontrolovatelnost rozhodování a odpovědnost za něj.....</i>	<i>50</i>
8.2.2.3	<i>Opravné prostředky.....</i>	<i>50</i>
8.2.3	<i>Transparentnost.....</i>	<i>50</i>
8.3	VÝZNAMNOST KORUPČNÍCH RIZIK.....	50

1 Důvod předložení a cíle

1.1 Název

Hodnocení dopadů regulace (RIA) k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

1.2 Definice problému

1.2.1 Popis současného stavu na trhu rozhlasového a televizního vysílání

Následující kapitola obsahuje stručný souhrn informací a dat o českém trhu rozhlasového a televizního vysílání s cílem uvést do kontextu fungování veřejnoprávních médií, tj. Českého rozhlasu a České televize. V rámci kapitoly tak bude popsán současný vývoj (jakou formou, čím a jaký audio a audiovizuální obsah posluchači a diváci konzumují), jakou pozici na trhu mají veřejnoprávní média, jaké jsou základní mantinely pro jejich činnost. Na toto zjištění pak naváže část identifikující hlavní problémy.

K popisu současného stavu na trhu rozhlasového a televizního vysílání využijeme publikaci ČSÚ *Audiovizuální a mediální sektor v ČR* vydanou v lednu 2023 (*ČSÚ (2023)*). I když lze za některé oblasti dohledat aktuálnější data, než uvádí tato publikace, její využití je relevantní a nejvhodnější z toho titulu, že přináší ucelený souhrn údajů, jejichž zdroje a přístup ke sběru a vyhodnocení dat jsou touto institucí validovány. Vzhledem k věcným okruhům, které tato RIA řeší, je míra detailu postačující. Velký důraz je v publikaci ČSÚ kladen na zachycení trendů souvisejících s rozvojem technologií, což je velmi přínosné. A ač se chování spotřebitelů mohlo kvůli pandemické krizi covidu-19 mírně změnit, směr vývoje započatého před krizí zůstává stejný, tj. informace z publikace ČSÚ jsou plně využitelné.

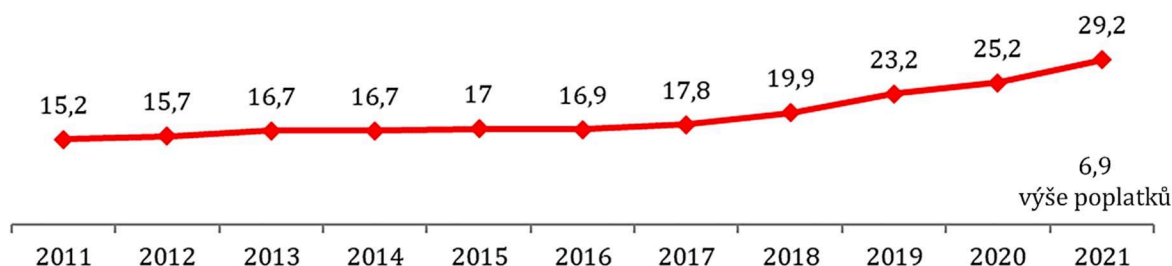
Jak uvádí ČSÚ a co je pro tuto RIA důležité, **rozhlasové a televizní vysílání v druhé dekádě nového milénia již není limitované vlastnictvím klasického přijímače** (televize či rádia) a stále významnější roli hrají jiná technologická zařízení (počítač, tablet, smartphone), přes která mohou diváci prostřednictvím internetu sledovat či poslouchat živé vysílání. Díky existenci audio a audiovizuálních katalogů není uživatel odkázán pouze na poslech či sledování obsahu v reálném čase, ale může si vybrat z televizní či rozhlasové nabídky obsah, který chce ve zvolenou dobu přehrát. Tyto služby poskytují buďto přímo provozovatelé televizního a rozhlasového vysílání, nebo samotní tvůrci audio a audiovizuálních katalogů (např. Netflix, HBO GO). Samozřejmostí se v průběhu minulých let stal také digitální přenos rozhlasového a televizního vysílání. I přes nárůst obliby online poslechu rádia a sledování televize a vznik nových audio a audiovizuálních katalogů **klesá zájem o vysílání šířené prostřednictvím vysílačů pozvolna.**

Z hlediska struktury trhu lze dle platných zákonů¹ členit provozovatele rozhlasového a televizního vysílání na veřejnoprávní a soukromé provozovatele – druží jmenovaní tuto činnost vykonávají na základě licence (či registrace v případě převzatého vysílání). Dále je možné rozlišovat jednotlivé provozovatele podle rozsahu jejich pokrytí či dle programového zařazení. Při zkoumání ekonomických ukazatelů se budou **lišit veřejnoprávní a soukromí provozovatelé zejména ve struktuře financování.** Zatímco důležitý zdroj příjmu provozovatelů veřejnoprávního vysílání tvoří koncesionářské poplatky, soukromí provozovatelé jsou odkázáni na příjmy z vlastní podnikatelské činnosti, a to zejména na prodej reklamního času.

1 Dle platného znění zákona 483/1991 Sb., o České televizi, zákona 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, a zákona 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání

Výše výdajů domácností na služby a produkty rozhlasového a televizního vysílání je ovlivněna výší koncesionářských poplatků. Ty však ve struktuře výdajů domácností na rozhlas a televizi v posledních letech již netvoří většinový podíl. V roce 2021 dosahovaly výdaje domácností na rozhlas a televizi výše 29,2 mld. Kč, přičemž poplatky za rozhlasové a televizní vysílání tvořily dle dostupných údajů 6,9 mld. Kč z této částky. Přesná struktura výdajů domácností není k dispozici, lze však předpokládat, že zbylé výdaje tvoří z velké části výdaje za služby zprostředkovatelům televizního a rozhlasového vysílání a předplatné internetových katalogů pořadů (ČSÚ (2023)).

Obrázek 1: Výdaje domácností na služby spojené s rozhlasovým a televizním vysíláním (včetně koncesionářských poplatků, v mld. Kč); z toho výše koncesionářských poplatků 6,9 mld. Kč (2021)

Zdroj: ČSÚ (2023)

1.2.2 Rozhlasové vysílání

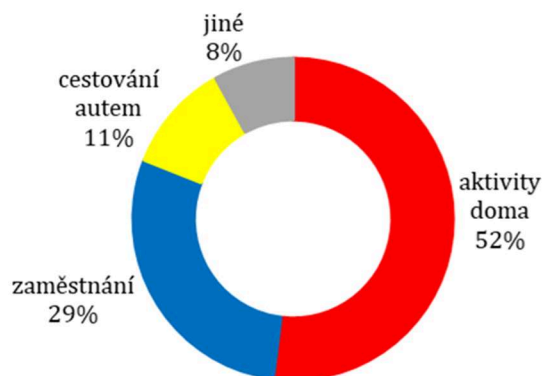
I přes rozvoj hudebních katalogů typu *Spotify* a snadný přístup k žánrovým online rádiím, jež mohou nabídnout nepřetržitý hudební tok dle požadavků posluchačů, nedochází dlouhodobě k velkému úbytku posluchačů zavedených rozhlasových programů. To může poukazovat na hodnotu vysílaných programů kombinujících mluvené slovo s hudebním obsahem v reálném čase, jež nemá zatím v rámci dostupných digitálních služeb zastoupení. Poslechovost² rozhlasových programů v rámci jednoho týdne v populaci 12–84 let dosahovala ve druhém a třetím kvartálu roku 2022 dle ČSÚ a výzkumu Radioprojekt téměř 84 % a v porovnání s předcovidovými údaji za totožné období roku 2019 klesla o necelé tři procentní body.

Poslechovost celoplošných programů dosahovala ve druhém a třetím kvartálu 2022 téměř 4 milionů posluchačů za den. Na celkovém počtu posluchačů celoplošných programů se podíleli 36 % veřejnoprávní a 64 % soukromí provozovatelé. Na regionální stanice připadlo za den přibližně 2,3 mil. posluchačů, přičemž většinu posluchačů (2 mil.) oslovily soukromé programy. Rádio ve druhém a třetím kvartálu 2022 poslouchalo na denní bázi téměř 54 % sledované populace a v porovnání s předcovidovými daty za totožné období roku 2019 poklesla poslechovost přibližně o osm procentních bodů.

Jak ukazuje následující obrázek, nejčastěji poslouchají lidé rádio v rámci domácích aktivit (52 %), méně již **při práci v zaměstnání (29 %) a při cestování autem (11 %)**. Zbýlých 8 % osob se věnuje poslechu rádia při jiných činnostech (ČSÚ (2023)).

² V rámci výzkumu Radioprojekt je ročně osloveno okolo 30 tisíc respondentů s otázkami ohledně poslechu rozhlasových stanic v minulém dni (popřípadě minulém týdnu). Poslechovost tedy měří, jaká část populace v minulém dni (popřípadě týdnu) poslouchala určitou stanici.

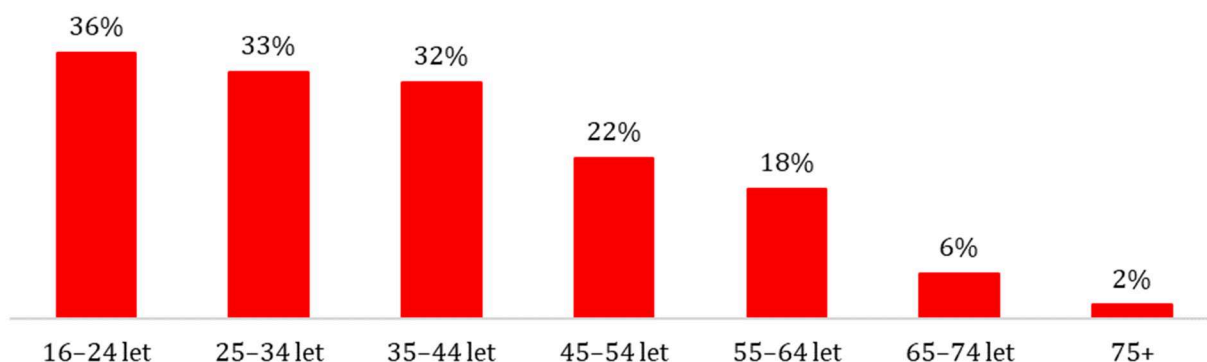
Obrázek 2: Struktura činností vykonávaných při poslechu rozhlasového vysílání v roce 2022

Zdroj: ČSÚ (2023)

Internetové rádio přes webové stránky či aplikace poslouchalo dle posledních dostupných dat z roku 2021 přibližně 22 % osob starších 16 let. O něco více se poslechu věnovali muži (24 %) než ženy (19 %). Poslech rádia na internetu je doménou zejména mladší a střední generace. Poslouchala ho přibližně jedna třetina osob mladších 45 let (ČSÚ (2023)).

Obrázek 3: Podíl osob starších 16 let využívajících internet k poslechu rádia v roce 2021, podle věkových kategorií

Zdroj: ČSÚ (2023)

Z hlediska programové struktury rozhlasového vysílání převažovaly v roce 2021 hudební pořady, a to jak u soukromých, tak veřejnoprávních programů. U veřejnoprávních programů pak byly na druhém místě zpravodajské a publicistické pořady (24 %), zatímco komerční programy naopak vysílaly jen 5 % takto orientovaných pořadů. Přibližně stejný podíl na vysílacím čase jako zpravodajství a publicistika měla v rámci soukromého vysílání také obchodní sdělení (5,5 %). **U veřejnoprávních programů je obchodní sdělení regulované zákonem 231/2001 Sb.**, o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů³, a pohybuje se okolo 1 % celkového vysílacího času (včetně upoutávek na vlastní pořady) (ČSÚ (2023)).

1.2.2.1 Český rozhlas (ČRo)

Československý rozhlas byl zřízen zákonem jako veřejná instituce, nezávislá na státu, v roce 1991. Po zániku Československa 1. ledna 1993 vznikl Český rozhlas (dále též „ČRo“). Jeho součástí byly tři celoplošné stanice (stanice Radiožurnál – hudebně-zpravodajská stanice, stanice Praha – rodinná stanice s naučnými a zábavnými pořady, stanice Vltava – stanice literatury a vážné hudby)

3 Čas vyhrazený reklamě a teleshoppingu provozovatele rozhlasového vysílání ze zákona nesmí přesáhnout na celoplošném vysílacím okruhu 3 minuty denního vysílacího času a 5 minut denního vysílacího času na místním okruhu.

a síť regionálních stanic.

Vstup do nového tisíciletí byl charakterizován nástupem nových technologií. ČRo nyní šíří všechny své programy vedle standardního FM vysílání také digitálně prostřednictvím pozemních vysílačů (DVB-T), přes satelit, kabel, samozřejmě je poslech přes internet a mobilní telefony. Vznikly i čistě digitální stanice.

V současné době tedy ČRo vysílá celoplošně tyto rádiové stanice:

1. Radiožurnál
2. Dvojka
3. Vltava
4. Plus

Dále v rámci ČRo fungují ještě regionální stanice:

1. ČRo Brno
2. ČRo Č. Budějovice
3. ČRo Hradec Králové
4. ČRo Olomouc
5. ČRo Ostrava
6. ČRo Pardubice
7. ČRo Plzeň
8. ČRo Karlovy Vary
9. ČRo Region, Stč. Kraj
10. ČRo Vysočina
11. ČRo Sever
12. ČRo Liberec
13. Rádio Praha
14. ČRo Zlín

a stanice vysílající digitálně a online.

1. Radio Wave
2. Rádio Junior
3. D-dur
4. Jazz
5. Pohoda
6. Radiožurnál Sport
7. Radio Prague International

ČRo je financován převážně z koncesionářských poplatků. Finančními zdroji ČRo jsou též příjmy z reklamy a další podnikatelské, popřípadě jiné činnosti. Tyto příjmy jsou však jen doplňkové, neboť časový prostor pro vysílání reklamy má ČRo zákonem omezen (viz výše). Strukturu finančních ukazatelů ukazují následující obrázky. Porovnání se dvěma největšími komerčními radii (dle poslechovosti) obsahuje navazující tabulka. Tyto informace slouží pouze pro ilustraci odlišného fungování veřejnoprávních a komerčních médií. Vzhledem k odlišným cílům a požadavkům na poskytovaný obsah nemohou sloužit k jakémukoli hodnocení dosahovaných výsledků.

Obrázek 4: Výnosy v roce 2021 a 2022

Ukazatel (v tis. Kč)	Skutečnost 2022	Skutečnost 2021
Výnosy z rozhlasových poplatků	2 071 494	2 078 374
Výnosy z reklamy, sponzoringu a ostatní obch. čin.	92 629	92 741
Výnosy ze zahraničního vysílání	28 500	28 500
Výnosy - ostatní tržby z prodeje služeb	21 544	13 702
Výnosy - zúčtování fondu digitalizace	0	79 183
Ostatní provozní výnosy	14 260	8 483
PROVOZNÍ VÝNOSY celkem	2 228 427	2 300 983
FINANČNÍ VÝNOSY	25 782	20 358
MIMOŘÁDNÉ VÝNOSY	3 377	0
CELKOVÉ VÝNOSY	2 257 586	2 321 342

Zdroj: Výroční zpráva o hospodaření ČRo 2022

Obrázek 5: Struktura evidovaných rozhlasových příjemců

Počet evid. rozhlasových příjemců (v ks)	stav k 1.1.2022	změna	stav k 31.12.2022
Fyzické osoby - SIPO	2 643 059	-103 675	2 539 384
Fyzické osoby - přímí plátcí	391 363	72 666	464 029
FYZICKÉ OSOBY	3 034 422	-31 009	3 003 413
PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY	759 177	12 151	771 328
CELKEM	3 793 599	-18 858	3 774 741

Zdroj: Výroční zpráva o hospodaření ČRo 2022

Obrázek 6: Náklady v roce 2021 a 2022

Ukazatel (v tis. Kč)	Skutečnost 2022	Skutečnost 2021
Náklady na materiál	34 101	34 684
Náklady na služby	932 733	989 480
Náklady na provoz	62 444	51 899
Osobní náklady	1 023 809	1 037 993
Daně a poplatky	14 828	17 047
Ostatní provozní náklady	163 982	161 301
Nedaňové náklady	18 641	15 066
PROVOZNÍ NÁKLADY celkem	2 250 538	2 307 471
FINANČNÍ NÁKLADY	3 259	11 101
MIMOŘÁDNÉ NÁKLADY	3 606	0
Daň z příjmů	0	-2 956
CELKOVÉ NÁKLADY	2 257 403	2 315 616

Zdroj: Výroční zpráva o hospodaření ČRo 2022

Tabulka 1: Porovnání struktury výnosů a nákladů u vybraných subjektů⁴

	ČRo	LONDA, spol. s r.o. (IMPULS, RockZone)	Evropa 2, spol. s r.o. (Evropa 2)
Tržby z prodeje reklamního času z celkových tržeb	4 %	97 %	95 %
Služby z výkonové spotřeby	96 %	94 %	99 %
Osobní náklady vůči výkonové spotřebě	106 %	24 %	7 %

Zdroj: Výroční zpráva o hospodaření ČRo 2022, Výroční zpráva LONDA, spol. s r.o. 2022, Výroční zpráva Evropa 2, spol. s r.o. 2022

⁴ Viz Obrázek 7

Orgánem, jímž se uplatňuje právo veřejnosti na **kontrolu činnosti ČRo je Rada Českého rozhlasu** (dále „Rada ČRo“). Rada ČRo má 9 členů volených Poslaneckou sněmovnou Parlamentu a Senátem.

Statutárním orgánem je generální ředitel, jmenovaný Radou ČRo na funkční období 6 let.

Pozice ČRo:

Nejposlouchanějším rádiem v Q4 2022 a Q1 2023, s přibližně 882 tisíci posluchači denně, byl ČRo Radiožurnál. ČRo převzal před pár lety štafetu nejposlouchanějšího rádia ČR od rádia Impuls, které je aktuální dvojkou. Na třetím místě skončilo rádio Evropa 2, které denně poslouchalo 685 tisíc posluchačů. Čtvrté místo v poslechovosti rádií obsadilo Rádio Blaník, který v Q4 2022 a Q1 2023 denně poslouchalo v průměru 630 tisíc posluchačů. Pátou pozici si drží rádio Frekvence 1, které poslouchá přibližně 458 tisíc posluchačů denně. Na šestém místě je opět stanice ČRo, a to ČRo Dvojka, a další stanice ČRo jej následují.

Obrázek 7: Poslechovost celoplošných stanic v ČR, odhad poslechovosti včera 01. 10. 2022 – 31. 3. 2023 (v tisících)

	odhad poslechovosti včera (v tisících)
ČRo Radiožurnál	882
Rádio Impuls	699
Evropa 2	685
Rádio Blaník	630
Frekvence 1	458
ČRo Dvojka	377
ČRo Plus	144
ČRo Vltava	52
Radiožurnál Sport	19
Rádio Z	10
ČRo Rádio Wave	7
ČRo Jazz	7
ČRo D-dur	7
ČRo Pohoda	5
Rádio Junior	4

Zdroj: RADIOPROJEKT, Výsledky za 4. kvartál 2022 a 1. kvartál 2023, květen 2023

V případě rozhlasového vysílání uvádíme i nadregionální a regionální stanice, neboť i ty mají v porovnání s celoplošným vysíláním významnou poslechovost.

Obrázek 8: Poslechovost nadregionálních stanic v ČR, odhad poslechovosti včera 01. 10. 2022 – 31. 3. 2023 (v tisících)

	odhad poslechovosti včera (v tisících)
HITRÁDIO TOTAL	445
Rádio Kiss	444
Country Rádio	265
Rock Rádio	229
Fajn Radio	135
Radio Čas	100

Zdroj: RADIOPROJEKT, Výsledky za 4. kvartál 2022 a 1. kvartál 2023, květen 2023

Obrázek 9: Poslechovost regionálních stanic v ČR (TOP 10), odhad poslechovosti regionálních rozhlasových stanic 01. 10. 2022 – 31. 3. 2023 (v tisících)

	odhad poslechovosti regionálních rozhlasových stanic (v tisících)
Rádio Beat	290
Hitrádio Orion	102
ČRo Brno	99
Hitrádio Černá Hora (dříve Rádio Černá Hora)	79
Rádio Krokodýl	68
Hitrádio FM Plus	59
Hitrádio City 93,7 FM (dříve Rádio City)	56
Radio Čas Rock	54
ČRo Ostrava	51
ČRo České Budějovice	48

Zdroj: RADIOPROJEKT, Výsledky za 4. kvartál 2022 a 1. kvartál 2023, květen 2023

1.2.3 Televizní vysílání

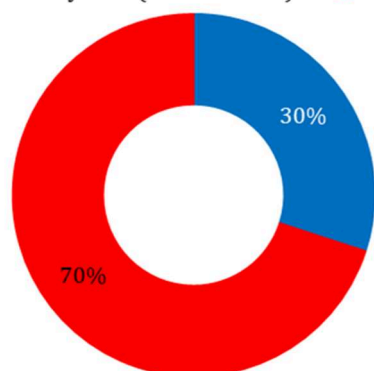
Provozovatelům televizního vysílání se i přes růst konkurenčních poskytovatelů audiovizuálních katalogů a změnu návyků diváků v době koronavirové pandemie dařilo dle šetření ČSÚ v roce 2021 udržet svou pozici na trhu a převážná část velkých soukromých subjektů vykázala kladný ekonomický výsledek. Samotní provozovatelé navíc zpřístupňují své pořady v bezplatných či placených archivech na internetu a online materiál je tak v mnoha případech totožný s běžným televizním vysíláním. Lze tedy usuzovat, že **televizní vysílání v reálném čase má stále na českém trhu stabilní pozici** a není ve velké míře ohroženo konkurenčními provozovateli katalogů pořadů typu Netflix či HBO GO.

Televizní vysílání zahrnuje provozovatele ze zákona (veřejnoprávní vysílání) a provozovatele vysílání na základě licence (soukromé vysílání) či registrace (převzaté vysílání). Dále lze vysílání členit dle rozsahu na celoplošné, regionální a místní. Stejně jako tomu je u rozhlasového vysílání, také u televizního vysílání je trh rozdělen mezi provozovatele veřejnoprávního vysílání (Česká televize) a provozovatele soukromého vysílání (TV Nova, FTV Prima, Barrandov a další). Programy provozovatele veřejnoprávního vysílání České televize se v prosinci 2022 podílely 30 % na celkové sledovanosti⁵, zatímco programy ostatních společností se dohromady postaraly o 70 % sledovanosti. (ČSÚ (2023))

⁵ Podle ATO je sledovanost definovaná jako podíl osob, které sledovaly úsek televizního vysílání na daném kanálu v rámci daného období (živě nebo odloženě v následujících třech dnech). Sledovanost je měřena denně pomocí zařízení umístěných do cca 2 000 domácností.

Obrázek 10: Podíl poskytovatelů televizního vysílání na celkové sledovanosti ve 49. týdnu roku 2022 (osoby starší 15 let)

■ veřejnoprávní vysílání (Česká televize) ■ ostatní vysílání

Zdroj: ČSÚ (2023)

Rozdíl mezi programy veřejnoprávního a soukromého vysílání je mimo jiné patrný při sledování programové struktury. Stejně jako u rozhlasového vysílání je u veřejnoprávní televize zákonem **regulovaný podíl reklamy a teleshoppingu na celkovém vysílání**⁶. Celkový podíl obchodního sdělení veřejnoprávní televize v roce 2021 dosahoval **1 % z celkového vysílání**, zatímco u komerčních programů tvořila obchodní sdělení celkem 14 % veškerého vysílacího času. Programy veřejnoprávní televize měly naopak ve srovnání s programy soukromých poskytovatelů větší podíl dramatických (20 %), publicistických či dokumentárních (16 %) a sportovních pořadů (rovněž 16 %). U posledně jmenovaného to bylo dané zejména existencí samostatného (nezpлатněného) sportovního programu České televize. Jak u soukromého, tak u veřejnoprávního vysílání tvořily největší podíl vysílacího času zpravodajské pořady (21 % u veřejnoprávního a 34 % u soukromého vysílání; bez „infokanálu“, jejichž vysílání se často omezuje pouze na vysílání zpravodajské smyčky 19 % z celkového vysílání soukromých provozovatelů. V porovnání s předcovidovým rokem 2019 vzrostl v roce 2021 podíl zpravodajských programů (bez zpravodajské smyčky) v soukromém vysílání o více než tři procentní body. To bylo zřejmě dáno větší poptávkou diváků po informacích v době pandemie (ČSÚ (2023)).

Sledování televize na internetu i sledování videí a pořadů ze stránek určených ke sdílení se mezi roky 2021 a 2022 zvýšilo. Placené katalogy pořadů (jako např. Netflix či HBO MAX) byly využívány méně, o to větší ovšem vykazují růst. Podíl uživatelů placených katalogů pořadů vzrostl mezi roky 2021 a 2022 o polovinu.

⁶ Zákon č. 231/2001 Sb. vymezuje podíl reklamy na celkovém vysílání pro ČT 2 a ČT 4 (ČT Sport) na 0,5 procenta vysílacího času. Dále omezuje také reklamu na ostatních programech ČT.

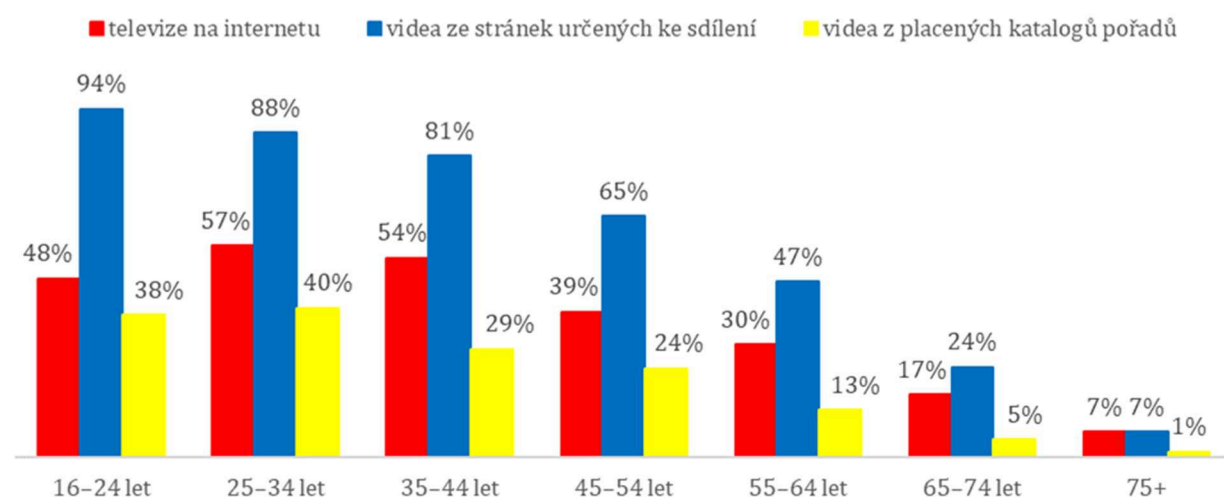
Obrázek 11: Podíl osob starších 16 let využívajících internet ke sledování televize, filmů a videa podle typu média

Zdroj: ČSÚ (2023)

Služby online sledování televize, filmů a videa jsou oblíbené nejvíce u mladší populace, a to zejména sledování videa ze stránek určených ke sdílení (94 % osob ve věku 16–24 let sledovalo sdílená videa). Tento způsob sledování však převládá napříč všemi věkovými kategoriemi. Co se týče televize na internetu, tak mladé lidi do 25 let neoslovuje její sledování tolik jako osoby ve věku 25–44 let, ze kterých sleduje televizi na internetu více než polovina. Co se týče placených katalogů pořadů, ty nejvíce oslovují mladé do 34 let věku.

Obrázek 12: Podíl osob starších 16 let využívajících internet ke sledování televize, filmů a videa v roce 2022 podle věkových kategorií

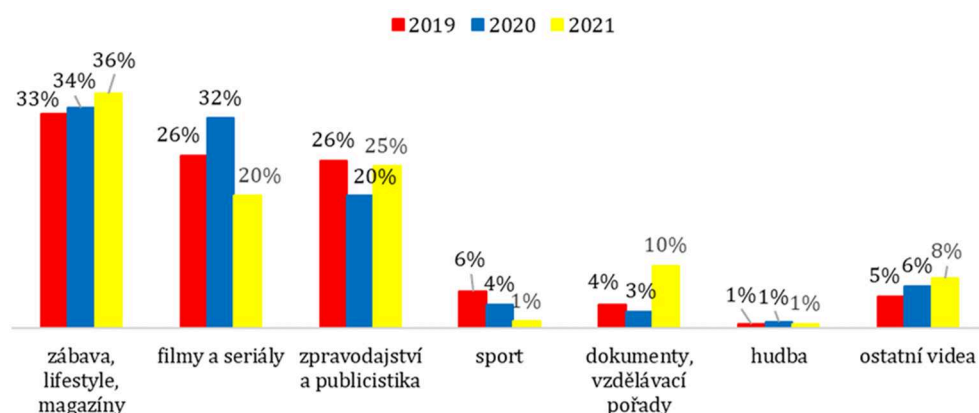
Zdroj: ČSÚ (2023)

Z katalogů pořadů audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání oslovují diváky na internetu nejvíce zábavné a lifestylové pořady, jejichž podíl byl ve sledovaných letech více než třetinový. Dále pak byly v roce 2021 ve větší míře přehrávány zpravodajské a publicistické pořady (25 %) a filmy a seriály, jejichž podíl na celkovém počtu přehraných videí v roce 2021 činil 20 % a oproti roku 2020 výrazně klesl. Největší meziroční nárůst zaznamenaly v roce 2021 dokumenty a vzdělávací pořady. Ze sledovaných kategorií byly nejméně přehrávány hudební a sportovní pořady (1 %). Přibližně 8 % pořadů z přehraných videí nebylo možné zařadit do žádné kategorie. Celkově diváci přehráli⁷ v roce 2021 přibližně 4,9 mld. videí, přičemž v 73 % byla součástí těchto videí reklama. Na zbylá videa pak připadlo zhruba 1,3 mld. zhlédnutí. Ve srovnání s předchozím rokem 2020 si lidé přehráli přibližně o 760 mil. videí více. Programovou strukturu katalogů

⁷ Sledovali alespoň první sekundu tohoto videa.

v letech 2019–2021 ilustruje následující obrázek, přičemž základní sledovanou jednotkou v tomto případě nebyl počet odvysílaných hodin, ale počet zahájených přehrání jednotlivých videí. (ČSÚ (2023))

Obrázek 13: Programová struktura audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání (katalogů pořadů) podle počtu zahájených přehrání (bez reklamy)

Zdroj: ČSÚ (2023)

V roce 2021 televizní diváci trávili 60 % času sledováním české či československé tvorby, což je potvrzením dlouhodobého trendu, že o pořady české výroby je ze strany diváků značný zájem. (ČSÚ (2023))

1.2.3.1 Česká televize (ČT)

Česká televize (dále též „ČT“) byla založena jako instituce nezávislá na státu provozující televizní vysílání a hospodařící s vlastním majetkem. **Zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi**, ve znění pozdějších předpisů této veřejnoprávní instituci **ukládá** (stejně jako v případě ČRo) **plnění specifických úkolů, které ji výrazně odlišují od soukromých provozovatelů televizního vysílání**. Stanoví jí mj. povinnost poskytovat službu veřejnosti tvorbou a šířením televizních programů, popřípadě dalšího multimediálního obsahu a doplňkových služeb na celém území ČR za účelem naplňování demokratických, sociálních a kulturních potřeb společnosti a potřeby zachovat mediální pluralitu. Hlavními úkoly veřejné služby v oblasti televizního vysílání jsou zejména

- poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů,
- prispívání k právnímu vědomí obyvatel České republiky,
- vytváření a šíření programů a poskytování **vyvážené nabídky pořadů pro všechny skupiny obyvatel** se zřetelem na svobodu jejich náboženské víry a přesvědčení, kulturu, etnický nebo národnostní původ, národní totožnost, sociální původ, věk nebo pohlaví tak, aby tyto programy a pořady odrážely rozmanitost názorů a politických, náboženských, filozofických a uměleckých směrů, a to s cílem posílit vzájemné porozumění a toleranci a podporovat soudržnost pluralitní společnosti,
- rozvíjení kulturní identity obyvatel České republiky včetně příslušníků národnostních nebo etnických menšin,
- výroba a vysílání zejména zpravodajských, publicistických, dokumentárních, uměleckých, dramatických, sportovních, zábavných a vzdělávacích pořadů a pořadů pro děti a mládež.

Orgánem, jímž se uplatňuje právo veřejnosti na **kontrolu činnosti ČT je Rada České televize** (dále „Rada ČT“). Rada ČT má 15 členů volených Poslaneckou sněmovnou Parlamentu a Senátem.

Statutárním orgánem je generální ředitel, jmenovaný Radou ČT na funkční období 6 let.

Jako instituce nezávislá na státu a státním rozpočtu je ČT financována prostřednictvím televizních poplatků. Finančními zdroji ČT jsou též příjmy z reklamy a další podnikatelské, popřípadě jiné činnosti. Tyto příjmy jsou však jen doplňkové, neboť časový prostor pro vysílání reklamy má ČT zákonem omezen. Strukturu finančních ukazatelů ukazují následující obrázky. Porovnání se největšími komerčními televizemi (dle sledovanosti) obsahuje navazující tabulka. Tyto informace opět slouží pouze pro ilustraci odlišného fungování veřejnoprávních a komerčních médií. Vzhledem k odlišným cílům a požadavkům na poskytovaný obsah nemohou sloužit k jakémukoli hodnocení dosahovaných výsledků.

Obrázek 14: Výnosy v roce 2022 a 2023

(v tis. Kč)	2022	2023
zúčtování fondu televizních poplatků ⁽¹⁾	5 638 229	5 599 460
tržby za vlastní výkony a zboží ⁽²⁾	957 762	899 019
vysílání reklamy	125 919	98 616
sponzoring a product placement	486 644	514 504
prodej práv	154 116	107 954
ostatní	191 083	177 945
jiné výnosy ⁽³⁾	116 666	191 882
mimořádné výnosy (DPH a příslušenství minulých období) ⁽⁴⁾	462 342	517 824
VÝNOSY	7 174 999	7 208 185

Zdroj: Výroční zpráva o hospodaření ČT v roce 2023

Obrázek 15: Vývoj počtu televizních přijímačů

(v ks)	2019	2020	2021	2022	2023
domácnosti	3 331 579	3 316 873	3 315 601	3 309 293	3 324 787
právníkové osoby a podnikatelé	219 160	211 291	211 969	224 021	225 881
CELKEM	3 550 739	3 528 164	3 527 570	3 533 314	3 550 668

Zdroj: Výroční zpráva o hospodaření ČT v roce 2023

Obrázek 16: Náklady podle druhu v roce 2022 a 2023

(v tis. Kč)	2022	2023
spotřebované nákupy a nakupované služby ⁽¹⁾	3 612 077	3 555 721
osobní náklady ⁽²⁾	2 503 231	2 788 165
daně a poplatky ⁽³⁾	182 677	192 679
odpisy a opravné položky ⁽⁴⁾	563 358	500 257
poskytnuté příspěvky	11 311	13 702
změna stavu zásob, aktivace	93 004	50 724
ostatní náklady ⁽⁵⁾	209 341	106 937
NÁKLADY	7 174 999	7 208 185

Zdroj: Výroční zpráva o hospodaření ČT v roce 2023

Obrázek 17: Náklady podle účelu

(v tis. Kč)	2019	2020	2021	2022	2023
náklady na výrobu a vysílání ⁽¹⁾	5 422 055	5 159 866	5 542 022	5 719 764	5 685 540
náklady servisních útvarů ⁽²⁾	930 506	908 306	913 419	1 006 510	1 133 867
nevýrobní náklady ⁽³⁾	217 481	238 664	223 903	248 600	278 675
odvod do Státního fondu kultury	35 363	32 849	43 407	41 059	34 874
opravné položky, odpisy pohledávek a zůstatková cena prodaného majetku, daň z příjmu	49 502	54 723	55 959	114 172	75 229
DPH a příslušenství - minulá období*	-	69 710	-	44 894	-
NÁKLADY	6 654 907	6 464 118	6 778 710	7 174 999	7 208 185

Zdroj: Výroční zpráva o hospodaření ČT v roce 2023

Následující obrázek ilustruje pozici ČT na českém trhu v porovnání se soukromými provozovateli televizního vysílání.

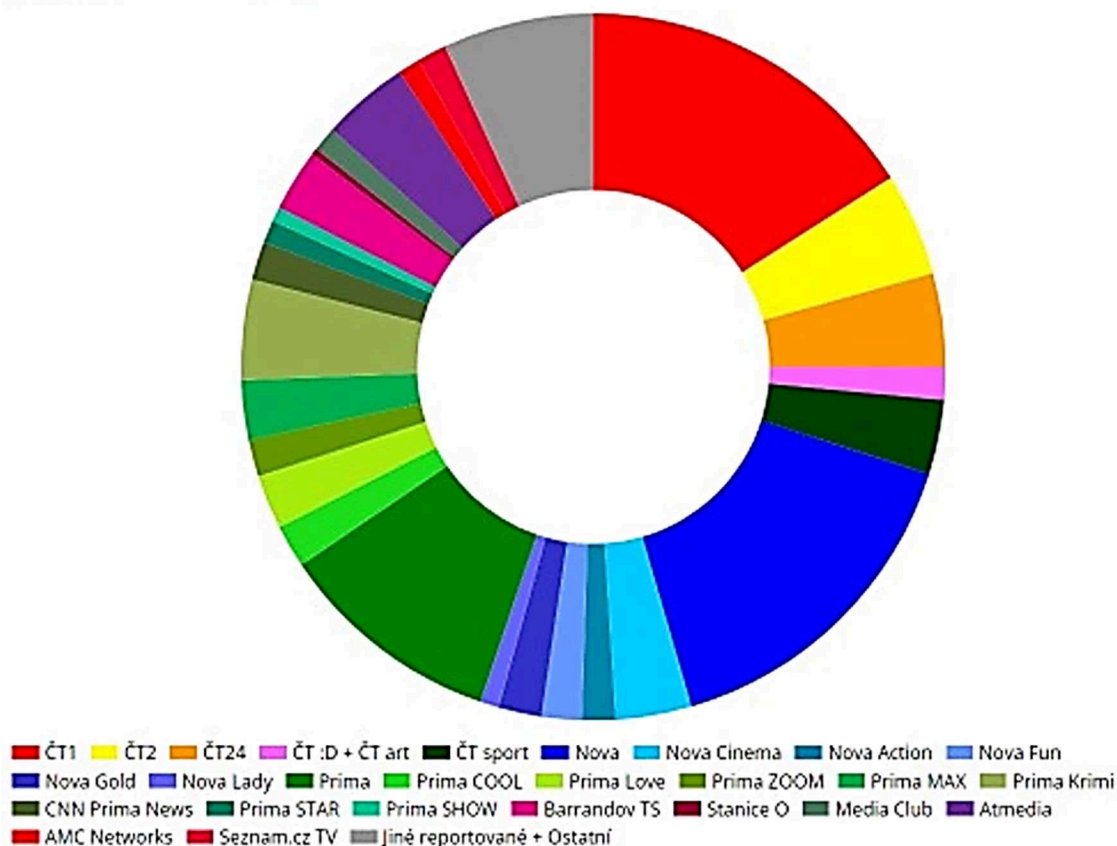
	2018	2019	2020	2021	2022
Nova					
Tržby z prodeje výrobků a služeb a za prodej zboží	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
z toho					
výnosy z vysílání reklamy na programech šířených prostřednictvím pozemních vysílačů	78,39 %	78,07 %	76,03 %	70,99 %	62,66 %
ostatní tržby z prodeje obchodních sdělení v televizi	10,31 %	9,29 %	9,76 %	10,05 %	11,14 %
prodej reklamního prostoru na internetu a předplatné Voyo	3,43 %	4,60 %	4,81 %	5,54 %	8,69 %
ostatní služby	7,86 %	8,03 %	9,40 %	13,42 %	17,50 %
Služby z výkonové spotřeby	96,64 %	96,86 %	97,06 %	97,19 %	97,55 %
Osobní náklady / výkonová spotřeba	17,13 %	17,60 %	21,60 %	17,23 %	14,33 %
FTV Prima					
Tržby z prodeje výrobků a služeb a za prodej zboží	100,00 %	100,00 %	99,23 %	100,00 %	100,00 %
z toho					
prodej reklamního času	78,44 %	79,34 %	79,10 %	79,35 %	76,29 %
ostatní tržby z prodeje obchodních sdělení	12,61 %	10,01 %	8,68 %	9,11 %	9,69 %
prodej online prostoru a předplatné iPrima	4,07 %	4,00 %	3,63 %	3,80 %	4,67 %
ostatní	4,88 %	6,65 %	7,82 %	7,74 %	9,35 %
Služby z výkonové spotřeby	99,47 %	99,22 %	99,04 %	99,20 %	99,05 %
Osobní náklady / výkonová spotřeba	9,75 %	11,05 %	15,16 %	13,63 %	12,91 %
ČT					
Výnosy	100,00 %	100,00 %	99,23 %	100,00 %	100,00 %
z toho zúčtování fondu televizních poplatků	88,54 %	88,39 %	88,74 %	86,72 %	78,58 %
Spotřebované nákupy a nakupované služby z celkových nákladů	52,82 %	55,58 %	51,62 %	52,43 %	50,34 %
Osobní náklady vůči spotřebovaným nákupům a nakupovaným službám	60,64 %	60,07 %	68,66 %	66,76 %	69,30 %

Zdroj: Výroční zprávy jednotlivých společností

Obrázek 18: Výsledky sledovanosti – share

Share - 27. týden 2023; 3.7. - 9.7.2023

celý den prime time | 15+ 15-54 15-69

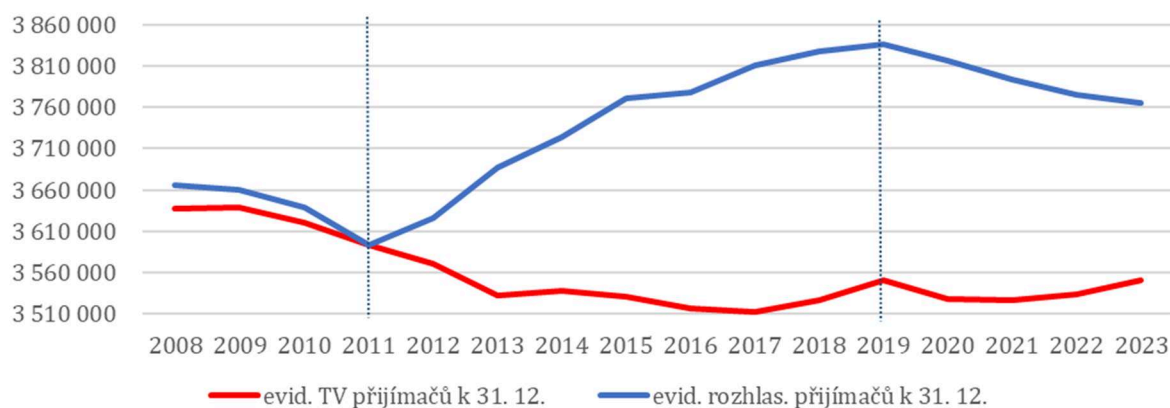
Zdroj dat: ATO – Nielsen, živě+TS0-3

Vysvětlivky: Celý den je 24hodinový časový interval od 6:00 do 5:59 následujícího dne.

1.2.4 Popis problému

Primárně bude řešena otázka poklesu reálné hodnoty příjmů veřejnoprávních médií, a to jednak kvůli poklesu reálné hodnoty koncesionářských poplatků, které zůstaly po dlouhou dobu na stejné nominální úrovni, jednak kvůli poklesu počtu evidovaných příjemců (viz následující obrázek).

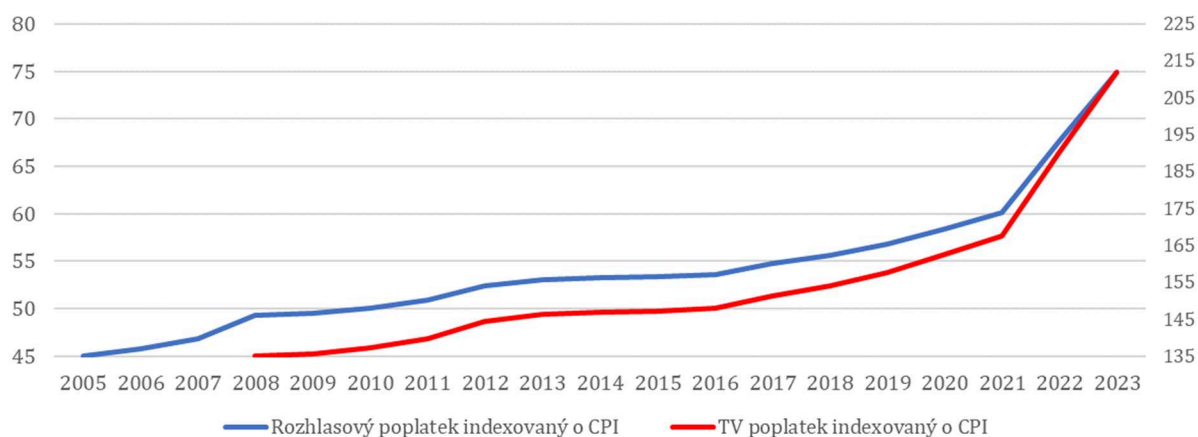
Obrázek 19: Vývoj počtu evidovaných příjemců

Zdroj: Výroční zprávy ČRo, ČT

Výše koncesionářských poplatků je diskutována dlouhodobě, nicméně v současných ekonomických podmínkách získává na významu. Jak ukazuje následující obrázek, vzhledem k tomu, že koncesionářské poplatky nebyly navyšovány, jejich reálná hodnota poklesla např. u ČRo cca na polovinu (či naopak aby byla zachována jejich reálná hodnota, měly by být o cca polovinu navýšeny na 75, resp. 212 Kč).

Obrázek 20: Koncesionářské poplatky indexované od doby jejich účinnosti o CPI⁸

Zdroj: Výroční zprávy ČRo, ČT; ČSÚ, vlastní výpočty

Následující tabulka porovnává nárůst vybraných nákladových a výnosových položek u dvou komerčních stanic a ČT od roku 2015. U ČT je vyjma osobních nákladů tento nárůst minimální.

Tabulka 2: Porovnání růstu vybraných nákladových a výnosových položek u dvou komerčních stanic a ČT, 2015 = 100

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
TV Nova							
Tržby z prodeje výr. a služeb a prod. výr.	103,60	107,62	113,57	121,39	116,57	136,59	157,26
Výnosy z vysílání reklamy na programech šířených prostřednictvím pozemních vysílačů	102,30	106,25	109,26	116,31	108,75	118,99	120,93
Ostatní tržby z prodeje obchodních sdělení v TV	105,58	103,46	111,65	107,50	108,39	130,88	167,05
Prodej reklamního prostoru na internetu a předplatné Voyo	109,49	110,26	132,91	190,41	191,25	257,68	465,75
Ostatní služby	116,97	136,68	175,45	191,64	215,42	360,47	541,13
Výkonová spotřeba	111,59	119,38	121,35	127,84	110,72	168,79	229,12
Služby	111,77	119,52	121,11	127,87	110,98	169,41	230,82
Osobní náklady	104,54	109,51	113,09	122,43	130,10	158,18	178,60
FTV Prima							
Tržby z prodeje výr. a služeb a prod. výr.	107,17	118,80	125,25	117,16	125,91	134,42	142,20
Prodej reklamního času	104,62	120,18	126,09	119,30	127,83	136,89	139,24
Ostatní tržby z prodeje obchodních sdělení	99,21	161,02	170,56	126,65	118,01	132,24	148,84
Prodej online prostoru a předplatné iPrima	131,59	181,05	160,58	147,51	143,87	160,74	208,91
Ostatní	130,11	47,71	64,75	82,54	104,30	110,28	140,83
Výkonová spotřeba	105,81	112,61	125,39	120,29	112,97	121,38	141,62

⁸ Od 1. 10. 2005 činí rozhlasový poplatek 45 Kč, televizní poplatek byl na 135 Kč zvýšen od 1. 1. 2008.

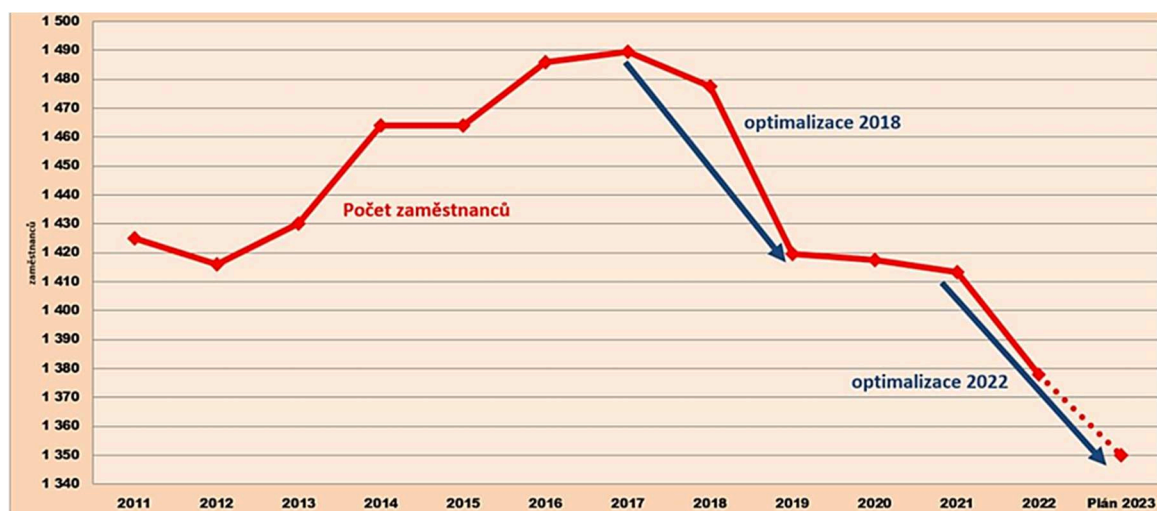
Služby	105,99	112,82	125,42	120,02	112,52	121,09	141,07
Osobní náklady	112,84	130,88	137,73	149,76	192,98	186,43	206,08
ČT							
Výnosy	101,12	95,59	99,23	98,51	95,69	100,35	106,21
Zúčtování fondu TV poplatků	97,20	95,01	98,86	97,98	95,54	97,91	93,91
Náklady	101,12	95,59	99,23	98,51	95,69	100,35	106,21
Spotřebované nákupy a nakupované služby	102,63	98,00	107,25	112,02	101,06	107,64	109,41
Osobní náklady	100,94	103,97	110,98	114,83	118,39	122,62	129,37

Zdroj: Výroční zprávy jednotlivých společností

Dle konzultací již byly vyčerpány provozní úspory, a pokud se nezmění výše koncesionářského poplatku po období bezprecedentně vysoké inflace, bude se muset začít veřejná služba omezovat, tj. tato omezení se již budou týkat programu.

ČRo ve své výroční zprávě uvádí, že „se v průběhu roku 2022 musel vyrovnat s další vlnou optimalizace – redukce pracovních míst, která zasáhla zejména Vývoj a výrobu, a v menší míře také útvar Archivní a programové fondy a některé stanice. Pro některé činnosti (režijní, redaktorské, autorské) začala být vzhledem k tvůrčímu charakteru práce využívána ve větší míře externí spolupráce. V souvislosti s optimalizací bylo rovněž rozhodnuto o odložení plánovaného spuštění nízkorozpočtové digitální stanice zaměřené na folklorní hudbu na neurčito. Výroba náročnějších literárně-dramatických, dokumentárních a hudebních formátů se v souvislosti s pádivou inflací taktéž potýkala s citelným zvýšením externích nákladů, například na zahraniční autorská práva či honoráře externích autorů a umělců. Došlo proto k mírné úpravě některých dramaturgických plánů, aby byl dodržen výrobní rozpočet na rok 2022.“

Obrázek 21: Počet zaměstnanců 2011-2023 a optimalizace

Zdroj: webový portál ČRo⁹

ČT zmiňuje mezi úspornými opatřeními omezení premiérových titulů jen na pondělní a sobotní hlavní vysílací čas, když hlavní stanice Novy a Primy vysílaly v jednotlivých týdnech premiérové pořady obvykle v šesti dnech, dále např. odklad vybraných investičních akcí, redukci pracovních míst, snížení koprodukčních vkladů do českých filmů, či ukončení kanálu ČT3.

⁹ <https://informace.rozhlas.cz/hospodareni-ceskeho-rozhlasu-ekonomicke-ukazatele-7961146>

V rámci konzultací ke koncesionářským poplatkům byla identifikována potřeba řešit ještě několik dalších problémů.

Prvním z nich byla potřeba provedení technických změn spočívajících ve zpřesnění znění zákona o ČRo, příp. sladění se zákonem o ČT, v případech, kdy je to relevantní, a vice versa.

U této oblasti vycházíme

1. ze zásady tzv. legální licence a legality výkonu veřejné moci, tj. zatímco v soukromém právu obecně platí, že „co není zákonem zakázáno, je dovoleno“, veřejná správa může činit jen tak, jak jí ukládá a výslovně dovoluje zákon, tj. veřejnou správu lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví a na jeho základě jiné právní předpisy případně dále rozvedou. Proto tam, kde byly v rámci konzultací identifikovány chybějící povinnosti plynoucí např. z evropského Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání (2009/C 257/01) (dále též „Sdělení“), je navrhováno doplnění.
2. Zároveň se navrhuje úprava tam, kde se zákon o ČRo a ČT liší a tato odlišnost není důvodná.

Dále byly v zákonech identifikovány povinnosti, které technicky není možné splnit; několik problémů vycházejících z aktuální praxe, které způsobují zbytečně vysokou administrativní zátěž, příp. kde chybí vazba mezi kompetencemi a odpovědností; či několik ustanovení, u nichž nebylo dostatečně rychle zareagováno na vývoj v oblasti šíření rozhlasového a televizního vysílání.

Aby nebylo nutné přeskakovat mezi jednotlivými stránkami RIA, uvádíme u těchto dvou věcných oblastí vzhledem k jejich méně závažnému charakteru konkrétní popis problému v kapitole 3, kde na tento popis přímo navazuje diskuze k jejich závažnosti, rizikům v případě neřešení a odhadu nákladů a přínosů navržených změn.

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

1.3.1 Česká legislativa

Práv a povinností poskytovatelů audiovizuálních mediálních služeb a jejich vztahu k ostatním dotčeným subjektům se ve větší či menší míře dotýkají zejména následující zákony (ve znění pozdějších předpisů, včetně příslušných prováděcích předpisů):

- zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi;
- zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu;
- zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů;
- zákon č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů;
- zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích);
- zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů (zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání);
- zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích;

- zákon č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie a o změně některých zákonů (zákon o audiovizu);
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád;
- zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů; update
- v obecné rovině též zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), a zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele.

Dalšími důležitými doplňky současné právní úpravy jsou Statut a Kodex České televize a Českého rozhlasu. Statut, který schvalují Rady na návrh generálního ředitele, podrobněji stanovuje poslání a povinnosti subjektu veřejné služby. Kodex schvaluje PSP ČR, které ho předkládají Rady. Kodex je vnitřním regulačním předpisem a blíže vymezuje zásady naplňování veřejné služby v oblasti vysílání.

1.3.2 Evropská legislativa

Unijní právo tuto problematiku upravuje především následujícími předpisy. K návrhu se vztahují zejména Sdělení uvedené výše a Protokol o systému veřejnoprávního vysílání v členských státech, který je připojen ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o fungování Evropské unie (tzv. Amsterodamský protokol).

1.4 Identifikace dotčených subjektů

Rozhlasové vysílání

- Provozovatelé rozhlasového vysílání;
 - veřejnoprávní Český rozhlas;
 - soukromí (komerční) provozovatelé rozhlasového vysílání;
- spotřebitelé/posluchači;
- Rada Českého rozhlasu;
- Dozorčí komise;
- ČSSZ/GFŘÚ.

Televizní vysílání

- Provozovatelé televizního vysílání;
 - veřejnoprávní Česká televize;
 - soukromí (komerční) provozovatelé televizního vysílání;
- spotřebitelé/diváci;
- Rada České televize;
- Dozorčí komise;
- GFŘÚ/ČSSZ.

1.5 Popis cílového stavu

Účelem revize stávající právní úpravy by mělo být

- reflexe ekonomického vývoje ve výši příjmů/koncesionářských poplatků
- zvýšení transparentnosti prostředí a právních jistot,
- nastavení jednotných podmínek pro veřejnoprávní subjekty tam, kde je to odůvodnitelné,
- snížení administrativní zátěže tam, kde není výše administrativních nákladů kompenzována příslušnými přínosy,

a to v reakci na:

- technologický vývoj;
- negativní zkušenosti plynoucí ze současné praxe;
- transpozici pravidel Sdělení.

1.6 Zhodnocení rizika

Rizika plynoucí ze zachování současného stavu ve věcném okruhu poplatků spočívají zejména v poklesu kvality služeb poskytovaných posluchačům či divákům. Pokud jde o opatření víceméně techničtějšího charakteru, mohou vzniknout náklady kvůli nižší právní jistotě a transparentnosti právní úpravy. Nepředpokládáme, že by výše těchto nákladů byla výrazná, nicméně uvádíme je RIA, protože byly zmíněny při konzultacích.

2 Návrh variant

Návrhy variant byly v návaznosti na identifikované nedostatky v právní úpravě a výsledky konzultací rozděleny do několika věcných okruhů.

1. Koncesionářské poplatky

Varianta 0 - *Ponechání stávající právní úpravy*

Varianta 1 – *Změna v předmětu zpoplatnění ve vazbě na technologický vývoj a v základu poplatku*

Varianta 2 – *Změna výše koncesionářského poplatku*

Pro variantu 1 a 2 budou modelovány různé podvarianty s odlišnými hodnotami vstupních parametrů.

Varianty v následujících svou okruzích reagují na nedostatky zjištěné v rámci konzultací. Jedná se o velmi konkrétní detaily, které často vyžadují jen minoritní změnu a z toho důvodu u nich již nelze najít další možná řešení (jde o zakotvení současné praxe, která se již děje (většinou protože je třeba plnit Sdělení), do českého právního předpisu; zpřesnění znění apod.). V této části tak hodnotíme, zda je vhodné navrženou variantu přijmout či ne. Protože jde o méně závažné nedostatky, nemuseli bychom s nimi v RIA pracovat, nicméně protože byly zmíněny při konzultacích k poplatkům, otevřeně je zde přiznáváme.

2. Aktualizace zákonů o ČRo a ČT v reakci na vývoj v oblasti šíření rozhlasového a televizního vysílání a na problémy současné praxe

Varianta 0 - *Ponechání stávající právní úpravy*

Varianta 1 – ČRo – Redefinice celoplošného rozhlasového programu – snížení povinnosti pokrytí z 95 % na 80 % obyvatel ČR; s výjimkou celoplošného rozhlasového programu zaměřeného na aktuální zpravodajství a publicistiku (ponechání požadavku na pokrytí 95 % obyvatel)

Varianta 2 – ČRo + ČT – Explicitní uvedení v zákonu, že ČRo a ČT nesmí na své internetové stránky (příp. aplikace ČT) umísťovat obchodní sdělení

- s výjimkou reklamy zaměřené výhradně na propagaci vlastního vysílání nebo výrobků, služeb a činností souvisejících s provozováním vlastního vysílání,
- s výjimkou obchodních sdělení spojených s vysíláním programu nebo jeho části, který je šířen zvláštními přenosovými systémy,
- s výjimkou obchodních sdělení, která jsou součástí poskytovaných audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání.

Varianta 3 - ČRo + ČT – Stanovení, že usnesení Poslanecké sněmovny nebo Senátu o odvolání člena Rady ČRo i ČT z funkce musí obsahovat odůvodnění o odvolání

Varianta 4 - ČRo + ČT – Explicitní stanovení, že Rada ČRo i ČT je způsobilá se usnášet za přítomnosti nadpoloviční většiny všech svých členů, jejichž počet stanovuje zákon + vztahení takto definované většiny na vybraná rozhodnutí Rad

Varianta 5 - ČRo + ČT – Explicitní stanovení, že Rada ČRo i ČT jedná podle potřeby, nejméně však jednou měsíčně

Varianta 6 - ČRo + ČT – Úprava způsobu jmenování a odvolávání ředitelů studií – vynětí těchto úkonů z kompetence Rad

Varianta 7 - ČRo + ČT – Stanovení, že do působnosti Rady ČRo i ČT náleží schvalovat na návrh generálního ředitele (GŘ) poskytování nové významné služby v rámci veřejné služby v oblasti rozhlasového či televizního vysílání, s podrobnostmi obsaženými v zákoně

Varianta 8 - ČRo + ČT – Sloučení výročních zpráv (Výroční zprávy o činnosti a Výroční zprávy o hospodaření) s tím, že je GŘ zpracuje a do působnosti Rady ČRo i ČT bude náležet její schválení

Varianta 9 - ČRo + ČT – Umožnění Radě disponovat s prostředky ze zvláštní výdajové položky rozpočtu, z nichž jsou hrazeny náklady na činnost Rady a na odměny jejích členů, jakož i náklady na činnost dozorčí komise a na odměny jejích členů¹⁰

Varianta 10 – ČRo + ČT – Sjednocení délky funkčního období členů dozorčí komise u ČRo ze 2 let na 3 roky, a to i opětovně, ne však na více než 3 (namísto nyníjších 2) bezprostředně po sobě následující funkční období; u ČT za 4 na 3 roky, a to i opětovně, ne však na více než 3 (namísto nyníjších 4) bezprostředně po sobě následující funkční období

Varianta 11 - ČRo + ČT – Pro zánik funkce člena dozorčí komise nebude explicitně stanoveno, že platí přiměřeně § 6 zákona o ČRo či ČT s obdobnými důvody jako v případě Rady

Varianta 12 - ČRo + ČT – Stanovení, že členové Rady se mohou zúčastnit jednání dozorčí komise; v takovém případě se na ně bude vztahovat povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozví, ve stejném rozsahu jako na členy dozorčí komise

10 Dozorčí komise jsou poradními orgány Rady ve věcech kontroly hospodaření ČRo a ČT.

3. Provedení technických změn spočívajících ve zpřesnění znění zákona o ČRo/ČT, resp. sladění se zákonem o ČT/ČRo v případech, kde je to relevantní

Varianta 0 - Ponechání stávající právní úpravy

Varianta 1 - Modifikace znění částí zákona upravujících:

- § 2 - Český rozhlas poskytuje službu veřejnosti tvorbou a šířením rozhlasových programů, popřípadě dalšího multimediálního obsahu a doplňkových služeb na celém území České republiky a do zahraničí **za účelem naplňování demokratických, sociálních a kulturních potřeb společnosti a potřeby zachovat mediální pluralitu** (dále jen "veřejná služba v oblasti rozhlasového vysílání") = odzrcadlení zákona o ČT v zákoně o ČRo
- § 3 odst. 1 g) - Český rozhlas naplňuje veřejnou službu v oblasti rozhlasového vysílání zejména tím, že **podporuje českou audio tvorbu a kulturní projekty** = odzrcadlení zákona o ČT v zákoně o ČRo
- Promítnutí veškerých povinností plynoucích ze Sdělení, které zákon o ČT již obsahuje
 - Pravidla pro používání finančních zdrojů při poskytování veřejné služby; zákaz křížového financování podnikatelské činnosti; oddělené účtování

3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.1 Identifikace nákladů a přínosů

Následující tabulka shrnuje hlavní kategorie nákladů a přínosů, které budou v následujících částech ZZ RIA dále analyzovány.

Tabulka 3: Identifikace hlavních kategorií nákladů a přínosů

Náklady
<ul style="list-style-type: none">– Jednorázové<ul style="list-style-type: none">○ Dopad na státní rozpočet – legislativní příprava aj.○ Dopad na ostatní subjekty – seznámení se s novou právní úpravou– Opakující se<ul style="list-style-type: none">○ Poplatníci koncesionářského poplatku – objem zaplacených poplatků○ Náklady na kontrolu, vymáhání – ČRo, ČT, ČSSZ/GFŘ
Přínosy
<ul style="list-style-type: none">– Všichni stakeholdeři – vyšší právní jistota– ČRo, ČT – příjmy z koncesionářských poplatků– Posluchači/diváci – Kvalitní a udržitelná veřejná služba

3.2 – 3.3 Náklady a přínosy

1. Koncesionářské poplatky

Varianta 0 – Ponechání stávající právní úpravy

Varianta 1 – Změna v předmětu zpoplatnění ve vazbě na technologický vývoj a v základu poplatku

Varianta 2 – Změna výše koncesionářského poplatku

Varianty 1 a 2 nabízí množství podvariant. Pro výpočty byl sestaven model, který za daných omezení (politický konsenzus na financování veřejnoprávních médií z koncesionářských poplatků – nebyla zvažována změna systému; dosažení cíle zvýšení příjmů ČRo i ČT; omezení na výši veřejné podpory; zohlednění aktuálního vývoje na trhu, co se týče způsobů konzumace obsahu; akceptovatelnost navýšení pro konzumenty obsahu ČRo a ČT; přijatelnost modelu pro všechny dotčené strany (varianta s možným navýšením % reklamy pro ČRo a ČT byla ze stran komerčních subjektů neprůchodná; nákladově efektivní administrativní náročnost; vstřícnost vůči MSP) hledal nejvhodnější nové nastavení při volbě hodnot různých parametrů. Na základě modelu a konzultací předběžných výsledků byl širší výčet zredukován. Finálně tedy jsou v závěrečné zprávě uvedeny dopady scénářů s následujícími parametry:

1. Rozhlasový poplatek se platí ze zařízení technicky způsobilého k individuálně volitelné reprodukci rozhlasového vysílání, je-li šířeno i prostřednictvím internetu = k dalším způsobům šíření bude přidán internet.
2. Bude zrušena dosavadní výjimka pro počítače, tablety a mobilní telefony, které aktuálně nepodléhají rozhlasovému a televiznímu poplatku.
3. Zůstane zachován princip jedna domácnost, jedna platba = jedna domácnost by i nadále platila jeden rozhlasový a jeden televizní poplatek, byť by vlastnila několik jakýchkoli přijímačů.
4. Nicméně po rozšíření předmětu zpoplatnění na počítače a mobily nebudou současná ustanovení pro právnické osoby (dále PO) funkční. Monitorovat počty počítačů, tabletů a mobilních telefonů u právnických osob není realizovatelné. Proto byla čerpána inspirace z původního slovenského a aktuálního německého modelu¹¹ – tj. bylo navrženo navázat platbu rozhlasového a televizního poplatku na velikost firmy, konkrétně počet zaměstnanců. Tento model logicky není ideální, nicméně korelace mezi počtem zaměstnanců ve firmě a počtem používaných zařízení existuje. Navíc ukazatel počtu zaměstnanců PO lze pravidelně monitorovat.

Následující část RIA obsahuje popis postupu výpočtů tak, aby bylo zřejmé, jakým způsobem jsme k závěrům došli. Při odhadu dopadů vyjdeme ze statistiky počtu ekonomických subjektů podle počtu zaměstnanců.

¹¹ Viz Rundfunkbeitragsstaatsvertrag (RBStV). Dostupné z <https://www.rundfunkbeitrag.de/e175/e4794/Rundfunkbeitragsstaatsvertrag.pdf>

Tabulka 4: Počet ekonomických subjektů podle počtu zaměstnanců v agregované verzi¹²

Kategorie	2018	2019	2020	2021	2022	2022 pouze aktivní
0 zam.	2 604 732	2 600 942	2 651 359	2 695 694 (neuveďeno 1 717 830 bez zam. 977 864)	2 708 103 (neuveďeno 1 709 732 bez zam. 998 371)	1 340 526 (neuveďeno 342 365 bez zam. 998 161)
1-5 zam.	198 231	204 355	196 232	194 200	201 299	201 299
6-19 zam.	54 493	54 871	53 834	54 019	54 489	54 487
20-49 zam.	18 055	18 137	17 851	18 262	18 557	18 557
50-249 zam.	11 489	11 731	11 367	11 689	11 982	11 982
250-999 z.	1 979	1 998	1 901	1 965	1 983	1 983
1000 a více	443	418	419	435	428	428
	2 889 422	2 892 452	2 932 963	2 976 264	2 996 841	1 629 262
0	90,15 %	89,92 %	90,40 %	90,57 %	90,37 %	82,28 %
1-5	6,86 %	7,07 %	6,69 %	6,52 %	6,72 %	12,36 %
6-19	1,89 %	1,90 %	1,84 %	1,81 %	1,82 %	3,34 %
20-49	0,62 %	0,63 %	0,61 %	0,61 %	0,62 %	1,14 %
50-249	0,40 %	0,41 %	0,39 %	0,39 %	0,40 %	0,74 %
250-999	0,07 %	0,07 %	0,06 %	0,07 %	0,07 %	0,12 %
1000 a více	0,02 %	0,01 %	0,01 %	0,01 %	0,01 %	0,03 %
	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Protože dle Hospodářské komory¹³ může být z celkového počtu ekonomických subjektů vedených ČSÚ 40 % až polovina tzv. ekonomicky neaktivních, uvádí pro informaci předcházející tabulka za rok 2022, vedle registrovaných subjektů, i počet subjektů aktivních. Z tohoto porovnání je vidět, že u firem s více než 1 zaměstnancem toto rozlišení nehraje vliv. Na druhou stranu nejpočetnější skupinou mezi ekonomickými subjekty v ČR jsou ty, které uvedly 0 zaměstnanců nebo počet vůbec neuvedly.

Počet hospodařících domácností v ČR je dle ČSÚ dle Výsledků sčítání 2021 celkem 4 813 103.

Následující tabulky uvádí odhady pro hypotetické **maximální možné** příjmy ČRo a ČT pro scénáře s počtem registrovaných versus aktivních firem, se stávající výší poplatků (45 a 135 Kč) a s o 20 % vyšším poplatkem (55 a 150 Kč). Vypočtené hodnoty by byly na koncesionářských poplatcích odvedeny v případě **plnění povinnosti 100 % subjektů** (jak domácností, tak PO). Ani v současnosti tomu tak není. Protože půjde o nový model, který bude teprve implementován, je těžké predikovat, jak vysoké procento firem a domácností povinnost splní. Výstupy z citlivostní analýzy proto uvádí poslední obrázek.

12 Ekonomickým subjektem každá právnická osoba, organizační složka státu, která je účetní jednotkou, podílový fond, a dále fyzická osoba, která má podle zvláštního právního předpisu postavení podnikatele. Podnikatelem je: a) osoba zapsaná v obchodním rejstříku, b) osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění, c) osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů, d) osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.

13 <https://www.businessinfo.cz/clanky/30-let-ceskeho-hospodarstvi-rostou-hlavne-firmy-se-specializovanou-cinnosti-s-vyssi-pridanou-hodnotou/>

Tabulka 5: Odhad maximálně možných příjmů v novém systému – ČRo

Kategorie	2022 počet	2022 pouze aktivní PO počet	Násobek	Max. příjem 45/135 Kč	Max. příjem 45/135 pouze aktivní PO Kč	Max. příjem 55/150 Kč	Max. příjem 55/150 pouze aktivní PO Kč
PO počet	2 996 841	1 629 262					
0 zam. neuv.	1 709 732	342 365	0	0	0	0	0
0 zam. bez z.	998 371	998 161	0	0	0	0	0
1-5 zam.	201 299	201 299	0	0	0	0	0
6-19 zam.	54 489	54 487	0	0	0	0	0
20-24 zam.	5 864	5 864	0	0	0	0	0
25-49 zam.	12 693	12 693	5	2 855 925	2 855 925	3 490 575	3 490 575
50-99 zam.	7 649	7 649	10	3 442 050	3 442 050	4 206 950	4 206 950
100-199 zam.	3 677	3 677	20	3 309 300	3 309 300	4 044 700	4 044 700
200-249 zam.	656	656	30	885 600	885 600	1 082 400	1 082 400
250-499 z.	1 349	1 349	70	4 249 350	4 249 350	5 193 650	5 193 650
500-999 z.	634	634	100	2 853 000	2 853 000	3 487 000	3 487 000
1000 a více	428	428	100	1 926 000	1 926 000	2 354 000	2 354 000
PO měsíčně				19 521 225	19 521 225	23 859 275	23 859 275
PO ročně				234 254 700	234 254 700	286 311 300	286 311 300
Domác. počet	4 813 103	4 813 103					
Domác. měs.			1	216 589 635	216 589 635	264 720 665	264 720 665
Domác. ročně				2 599 075 620	2 599 075 620	3 176 647 980	3 176 647 980
CELKEM ročně				2 833 330 320	2 833 330 320	3 462 959 280	3 462 959 280

Tabulka 6: Odhad maximálně možných příjmů v novém systému – ČT

Kategorie	2022 počet	2022 pouze aktivní PO počet	Násobek	Max. příjem 45/135 Kč	Max. příjem 45/135 pouze aktivní PO Kč	Max. příjem 55/150 Kč	Max. příjem 55/150 pouze aktivní PO Kč
PO počet	2 996 841	1 629 262					
0 zam. neuv.	1 709 732	342 365	0	0	0	0	0
0 zam. bez z.	998 371	998 161	0	0	0	0	0
1-5 zam.	201 299	201 299	0	0	0	0	0
6-19 zam.	54 489	54 487	0	0	0	0	0
20-24 zam.	5 864	5 864	0	0	0	0	0
25-49 zam.	12 693	12 693	5	8 567 775	8 567 775	9 519 750	9 519 750
50-99 zam.	7 649	7 649	10	10 326 150	10 326 150	11 473 500	11 473 500
100-199 zam.	3 677	3 677	20	9 927 900	9 927 900	11 031 000	11 031 000
200-249 zam.	656	656	30	2 656 800	2 656 800	2 952 000	2 952 000
250-499 z.	1 349	1 349	70	12 748 050	12 748 050	14 164 500	14 164 500
500-999 z.	634	634	100	8 559 000	8 559 000	9 510 000	9 510 000
1000 a více	428	428	100	5 778 000	5 778 000	6 420 000	6 420 000
PO měsíčně				58 563 675	58 563 675	65 070 750	65 070 750
PO ročně				702 764 100	702 764 100	780 849 000	780 849 000
Domác. počet	4 813 103	4 813 103					
Domác. měs.			1	649 768 905	649 768 905	721 965 450	721 965 450
Domác. ročně				7 797 226 860	7 797 226 860	8 663 585 400	8 663 585 400
CELKEM ročně				8 499 990 960	8 499 990 960	9 444 434 400	9 444 434 400

Tabulka 7: Výstup z analýzy citlivosti dle % úspěšnosti výběru poplatků, v mld. Kč

100 %	Max. příjem; 45/135; pouze aktivní PO	Max. příjem; 55/150; pouze aktivní PO
ČRo Násobek	2,83	3,46
ČT Násobek	8,50	9,44
90 %	Max. příjem; 45/135; pouze aktivní PO	Max. příjem; 55/150; pouze aktivní PO
ČRo Násobek	2,55	3,12
ČT Násobek	7,65	8,50
80 %	Max. příjem; 45/135; pouze aktivní PO	Max. příjem; 55/150; pouze aktivní PO
ČRo Násobek	2,27	2,77
ČT Násobek	6,80	7,56
70 %	Max. příjem; 45/135; pouze aktivní PO	Max. příjem; 55/150; pouze aktivní PO
ČRo Násobek	1,98	2,42
ČT Násobek	5,95	6,61
60 %	Max. příjem; 45/135; pouze aktivní PO	Max. příjem; 55/150; pouze aktivní PO
ČRo Násobek	1,70	2,08
ČT Násobek	5,10	5,67
50 %	Max. příjem; 45/135; pouze aktivní PO	Max. příjem; 55/150; pouze aktivní PO
ČRo Násobek	1,42	1,73
ČT Násobek	4,25	4,72

Pro porovnání se současným stavem uvádíme následující tabulky.

Tabulka 8: Výběr rozhlasových poplatků

Počet evid. rozhlasových přijímačů (v ks)	stav k 1. 7. 2023
Fyzické osoby – SIPO	2 472 tis.
Fyzické osoby – přímí plátcí	520 tis.
FYZICKÉ OSOBY	2 992 tis.
PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY	784 tis.
CELKEM	3 776 tis.
Po vynásobení 45 Kč	
Rozhlasové poplatky měsíčně	170 mil. Kč
Rozhlasové poplatky ročně	2 039 mil. Kč

Zdroj: ČRo

Tabulka 9: Výběr televizních poplatků

Počet evid. televizních přijímačů (v ks)	VZ 2022
Fyzické osoby – SIPO	2 654 tis.
Fyzické osoby – přímí plátcí	655 tis.
FYZICKÉ OSOBY	3 309 tis.
PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY	224 tis.
CELKEM	3 533 tis.
Po vynásobení 130 Kč	
Televizní poplatky měsíčně	477 mil. Kč
Televizní poplatky ročně	5 720 mil. Kč

Zdroj: VZ o hospodaření ČT v roce 2022

Z tabulek je vidět nepoměr mezi ČRo a ČT v případě podnikatelských subjektů. Tento rozdíl je dán částečně platbami firem za autorádia ve firemních vozech. Protože je v ČR u firem velmi oblíbený

leasing¹⁴ (operativní či finanční) a leasingové společnosti svým zákazníkům v rámci poskytovaných služeb často nabízí i úhradu rozhlasového poplatku, je třeba tuto skutečnost při přípravě nového předpisu zohlednit¹⁵.

Na základě současného stavu jsou v Tabulce 5 barevně odlišeny výstupy jednotlivých scénářů. Červená barva znamená, že by si subjekt finančně pohoršil, zelená pak znamená, že by dosáhl o polovinu vyšších příjmů, než uvádí tabulky 6 a 7. Oranžová barva značí situaci mírného zlepšení. Tato políčka nejsou označena zeleně proto, že jako jeden z cílů právní úpravy byla identifikována potřeba zajistit udržitelné financování veřejnoprávních médií. V případě oranžových polí by tohoto cíle příliš dosaženo nebylo. Obecně lze říci, že při tomto způsobu hodnocení navržený model vychází z pohledu počtu zelených i červených polí lépe pro ČT.

Pokud porovnáme počet domácností uváděných ČSÚ (4 813 103 domácností) s počty evidovaných rozhlasových a televizních přijímačů, poměr činí cca 62–69 %. Počet přihlášených domácností by se však měl maximální hodnotě uváděné ve statistikách alespoň přiblížit s tím, jak bude rozšířen předmět poplatků (o počítače, tablety, mobilní telefony). Pak by se realita mohla přiblížit opět k modře označeným hodnotám odpovídajícím 70-80 %.

Odhad dopadů poskytnutý Českým rozhlasem

Tabulka 10: Příjmy z rozhlasových poplatků, FO

Výše poplatku	Příjem při současném počtu platících domácností (mil. Kč)
45 Kč/měsíc	1 615,8
50 Kč/měsíc	1 795,4
55 Kč/měsíc	1 974,9
60 Kč/měsíc	2 154,4

Pozn.: Při redefinici přijímače (platilo by se i za přístroj s připojením k internetu, tedy mobilní telefon, tablet, PC, ...) - předpokládáme **navýšení** až o cca 300 tis. domácností, tj. rozhlasových přijímačů, dodatečný příjem (**max. cca 150 mil. Kč**); navýšení by však nebylo okamžité, ale postupné v závislosti na nových akvizčních akcích, které by si však vyžádaly dodatečné náklady; předpokládáme, že k navýšení o 100 mil. Kč by došlo nejdříve v horizontu 2 let

Zdroj: ČRo

Tabulka 11: Příjmy z rozhlasových poplatků, PO

Počet zaměstnanců	Ekonomické subjekty dle počtu zaměstnanců	Násobek měsíčního poplatku	Příjmy, poplatek 45 Kč/měsíc	Příjmy, poplatek 55 Kč/měsíc
0	961 331	0	0	0
1-5	210 782	0	0	0
6-19	53 791	3	87 141 420	106 506 180
20-49	18 346	7	69 347 880	84 758 520
50-249	11 758	20	126 986 400	155 205 600
250-999	1 952	45	47 433 600	57 974 400
1000 a více	418	100	22 572 000	27 588 000
Celkem za rok			353 481 300	432 032 700

Zdroj: ČRo, poslední sloupec zpracovatel

14 Firmy leasingovými produkty financovaly 37 853 vozidel, což je 79 procent z celkového počtu (2022). Viz např. <https://www.auto4drive.cz/2023/03/29/domacnosti-opet-zvysuji-zajem-o-operativni-leasing-vozidel/>

15 ČRo eviduje celkem cca 115 tis. přijímačů, za které leasingové společnosti platí rozhlasový poplatek.

Po sečtení vybraných hodnot se dostaneme na hodnotu cca 2,5 mld. Kč, která při volbě příslušných scénářů spadne do intervalu ohraničeného modrými čísly označenými v Tabulce 5. Při 70-80 % tak odhad v Tabulce 5 odpovídá odhadu ČRo.

Odhad dopadů poskytnutý Českou televizí

Tabulka 12: Vyčíslení změny v příjmech od fyzických osob (domácností) při různé výši měsíčního televizního poplatku

Při výši televizního poplatku	Příjem z televizních poplatků hrazených fyzickými osobami <u>nad výši současných příjmů</u> od FO (mld. Kč)*
135 Kč/měsíc	0,35
150 Kč/měsíc	0,78
165 Kč/měsíc	1,25

*Pozn.: dopad změny definice předmětu poplatku a změny ve výši poplatku pro všechny poplatníky.

Zdroj: ČT

Tabulka 13: Vyčíslení změny v příjmech od právnických osob a podnikajících fyzických osob při různé výši měsíčního televizního poplatku

Při výši televizního poplatku	Příjem z televizních poplatků hrazených PO a podnikajícími FO <u>nad výši současných příjmů</u> od PO a podnikajících FO (mld. Kč)
135 Kč/měsíc	0,60
150 Kč/měsíc	0,71
165 Kč/měsíc	0,82

Zdroj: ČT

Po přičtení k současnému objemu vybraných poplatků ČT se tak dostaneme na hodnotu cca 7,5 mld. Kč, která při volbě příslušných scénářů spadne do intervalu ohraničeného modrými čísly označenými v Tabulce 5. Při 70-80 % tak odhad v Tabulce 5 odpovídá odhadu ČT.

Pokud tedy shrneme výše uvedené výpočty:

Při volbě kombinace Varianty 1 a Varianty 2 s navýšením koncesionářských poplatků o cca 10 až 20 % se náklady na straně poplatníků mohou pohybovat kolem 2,4 mld. Kč v případě rozhlasového poplatku a 70% úspěšnosti výběru (případně více – viz Tabulka 12), 6,6 mld. Kč v případě televizního poplatku a též 70% úspěšnosti výběru (případně více – viz Tabulka 12). Tato zátěž bude rozdělena mezi PO, diváky a posluchače v podobě navýšení koncesionářských poplatků o 10 Kč, resp. 15 Kč za měsíc. Z pohledu dodatečných nákladů (resp. přínosů pro ČRo a ČT) plynoucích z implementace předpisu by mohla situace vypadat následovně:

- Při předpokladu 70% úspěšnosti výběru rozhlasových a televizních poplatků
 - Dopad na PO – **- 0,03 mld. Kč** (= budou odvádět méně)
 - Dopad na domácnosti – 1,51 mld. Kč
 - Příjem ČRo – 0,39 mld. Kč
 - Příjem ČT – 1,1 mld. Kč
- Při předpokladu 100% úspěšnosti výběru rozhlasových a televizních poplatků (horní velmi hypotetická hranice)
 - Dopad na PO – 0,29 mld. Kč
 - Dopad na domácnosti – 5,06 mld. Kč
 - Příjem ČRo – 1,42 mld. Kč
 - Příjem ČT – 3,93 mld. Kč

Protože mezi povinné PO spadají i organizační složky státu a územních samosprávných celků, část z dopadu na PO se může propsat do dopadu na veřejné rozpočty. Jak je vidět z hodnot uvedených výše, při 70procentní efektivitě výběru poplatků bude celkový dopad na PO dokonce pozitivní. Je to způsobeno zvýhodněním malých subjektů volbou násobku 0. Při 100procentní efektivitě výběru poplatků (extrémní scénář) je celkový dopad na PO 294 mil. Kč. Pouze menší část z této hodnoty se promítne do rozpočtů veřejných subjektů. Pokud zohledníme počet veřejných subjektů, částek již nyní odváděných za koncesionářské poplatky, vychází v průměru na subjekt dodatečné platby ve výši stokorun až tisíců (u velkých měst) měsíčně. Zpracovatel se proto nedomnívá, že nově navržený způsob placení poplatků pouze v závislosti na počtu zaměstnanců bude pro uvedené veřejné subjekty představovat výrazný rozdíl v jejich rozpočtu.¹⁶

Tabulka 14: Model potenciálních dopadů v distribuci dle PO a domácností, ČRo a ČT, mld. Kč

Legenda		ČRo	ČT	ČRo + ČT
PO - model, výběr 100 %	A	0,29	0,78	1,07
DOMÁCNOSTI - model, výběr 100 %	B	3,18	8,66	11,84
PO - model, výběr 70 %	0,7*A	0,20	0,55	0,75
DOMÁCNOSTI - model, výběr 70 %	0,7*B	2,22	6,06	8,29
PO - současný výběr	E	0,42	0,35	0,77
DOMÁCNOSTI - současný výběr	F	1,62	5,16	6,78
PO - Dodatečný výběr - při 100 %	A - E	-0,14	0,43	0,29
DOM - Dodatečný výběr - při 100 %	B - F	1,56	3,50	5,06
PO - Dodatečný výběr - při 70 %	0,7*A - E	-0,22	0,20	-0,03
DOM - Dodatečný výběr - při 70 %	0,7*B - F	0,61	0,90	1,51
Celkem dodatečný výběr při 100 %	(A - E) + (B - F)	1,42	3,93	5,36
Celkem dodatečný výběr při 70 %	(0,7*A - E) + (0,7*B - F)	0,39	1,10	1,48

Co se týče ČRo a ČT, materializovat by se případný zvýšený příjem na jejich straně měl formou vyšší a dlouhodobě udržitelné kvality služeb poskytovaných veřejnoprávními médii.

Z pohledu veřejných financí budou souhrnné částky přínosem na straně ČRo a ČT. Podle Systému národních účtů jsou veřejnoprávní instituce součástí institucionálního sektoru S.13 – sektor vládních institucí, a tedy i jejich rozpočty jsou součástí veřejných rozpočtů. Koncesionářské poplatky za televizní a rozhlasové vysílání zároveň spadají mezi příjmy veřejných rozpočtů daňového typu (konkrétně ostatní běžné daně). Zvýšení těchto poplatků se tedy projeví (za jinak stejných okolností) zvýšením složené daňové kvóty a zlepšením salda veřejných rozpočtů. Za předpokladu, že však adekvátně vzrostou výdaje obou institucí (Česká televize, Český rozhlas), na saldo to nebude mít vliv.

Zvýšení poplatků bude mít nepatrný proinflační dopad, neboť poplatky za veřejnoprávní televizní a rozhlasové vysílání mají zastoupení ve spotřebním koši s váhou asi 0,65 procenta.

16 Po prozkoumání veřejně dostupných rozpočtů a faktur lze příkladem uvést následující roční platby v Kč - malé obce 270/540/540/600/1000/1080/1000/1100//1500/1700/2000/2160; větší obce 14580/24300/57585; pražská městská část 14580; vybrané organizační složky státu či příspěvkové organizace 1620/1620/1620/3780/5400/12420/18900/28080; vybraný rezort 162540.

2. Aktualizace zákonů o ČRo a ČT v reakci na vývoj v oblasti šíření rozhlasového a televizního vysílání a na problémy současné praxe

Varianta 0 - Ponechání stávající právní úpravy

Varianta 1 – ČRo – Redefinice celoplošného rozhlasového programu – snížení povinnosti pokrytí z 95 % na 80 % obyvatel ČR; s výjimkou celoplošného rozhlasového programu zaměřeného na aktuální zpravodajství a publicistiku (ponechání požadavku na pokrytí 95 % obyvatel)

Český rozhlas má podle zákona naplňovat veřejnou službu v oblasti rozhlasového vysílání zejména tím, že provozuje analogové rozhlasové vysílání s využitím části kmitočtového spektra umožňující pokrytí území České republiky třemi celoplošnými rozhlasovými programy v pásmu velmi krátkých vln a rozhlasovými programy regionálních studií vysílanými v pásmu velmi krátkých vln, a to prostřednictvím zemských vysílacích rádiových zařízení, popřípadě prostřednictvím jiných technických prostředků. Celoplošným rozhlasovým programem se pro účely tohoto zákona rozumí rozhlasový program, jehož vysílání může přijímat alespoň 95 % obyvatel České republiky počítaných podle údajů vyplývajících z posledního sčítání lidu.

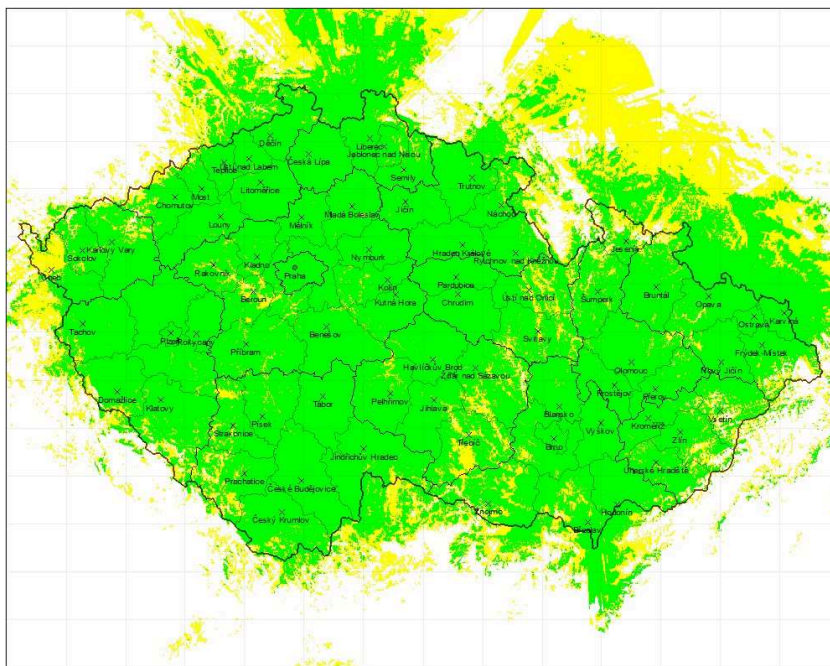
Jak ukazují obrázky níže, zákonem stanoveného procenta pokrytí dosahuje ČRo pouze u stanice ČRo Radiožurnál. U dalších celoplošných stanic **není technicky možné** tak vysokého procenta dosahovat **kvůli nedostatku kmitočtů**. Tato skutečnost eliminuje i možnost návrhu dalších variant.

Stávající pokrytí obyvatel ČR celoplošnými programy ČRo v pásmu velmi krátkých vln:

- ČRo Radiožurnál 95,5 % obyvatel
- ČRo Dvojka 87,3 % obyvatel
- ČRo Vltava 89,5 % obyvatel¹⁷

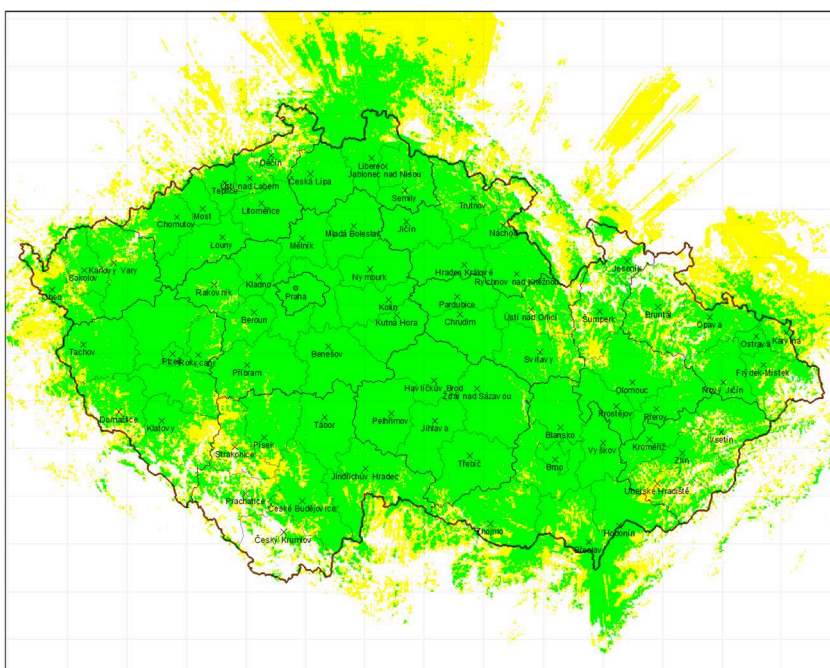
¹⁷ Vše platí pro intenzitu pole v 10 metrech nad povrchem na úrovni 54 dBuV/m. Výpočty jsou provedeny podle vyhlášky č. 22/2011 Sb. ze dne 27. ledna 2011. Model šíření je ITU-R P.370-5 CA (Clearance Angle - zohledňuje vliv terénu v okolí přijímače). Ochranné poměry (margin) jsou o 6 dB nižší než dle tabulky ITU.

Obrázek 22: Mapa pokrytí VKV – ČRo Radiožurnál¹⁸

Zdroj: ČRo

Obrázek 23: Mapa pokrytí VKV – Dvojka

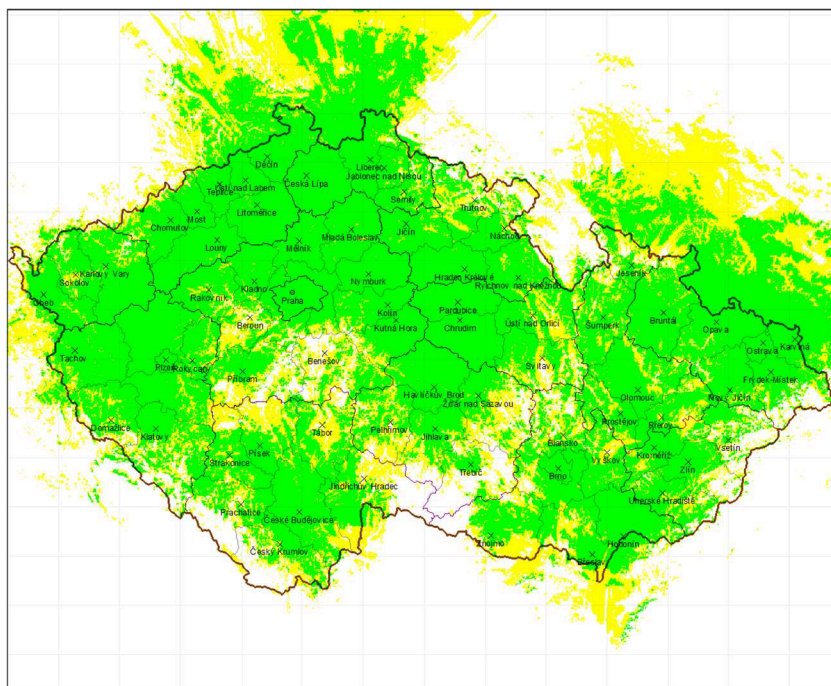

Zdroj: ČRo

18 Mapy byly vytvořeny v SW RadioLab od společnosti CRC data – jde o obecný systém pro analýzu a vizualizaci šíření radiových signálů nad zemským povrchem a práci s terénním profilem obsahující výpočty a vizualizace radiové viditelnosti a plošného rozložení intenzity signálu. Tento SW nástroj je standardně používán pro plánování pokrytí jednotlivých vysílačů i sítí.

Pro mapy pokrytí vysílači FM platí, že zelená barva zobrazuje intenzitu elektromagnetického pole min. 64 dBμV/m a žlutá barva intenzitu elektromagnetického pole min. 56 dBμV/m dle doporučení ITU-R P.1812.

Obrázek 24: Mapa pokrytí VKV – Vltava

Zdroj: ČRo

Toto tvrzení dokládá i odpověď ČTÚ na požadavek přidělení dalších kmitočtů ČRo pro splnění zákonné povinnosti.

Z hlediska výše uvedených podmínek, týkajících se rozsahu pokrytí, existuje disproporce mezi hodnotami stanovenými pro veřejnoprávní vysílání a pro komerční vysílání, pro které je stanovena pouze minimální hodnota 70 %. Za současné situace, kdy jsou disponibilní rádiové kmitočty prakticky vyčerpány, proto ČTÚ vnímá jako jedno z možných řešení sjednotit hodnoty stanovené pro pokrytí obyvatel veřejnoprávním a komerčním vysíláním na hodnotu 70 %, při zachování hodnoty pokrytí 95 % pouze pro jeden z programů veřejnoprávního vysílání, který by sloužil pro zajištění informovanosti obyvatel České republiky v případě potřeby. Změna podmínek týkajících se rozsahu pokrytí by řešila nejen rozpor současného stavu s legislativou, který je vzhledem k nedostatku disponibilních kmitočtů technicky v podstatě neřešitelný, ale současně i skutečnost, že dosažení hodnot pokrytí stanovených na 80 % a výše vyžaduje zhruba tytéž finanční prostředky jako pro pokrytí základních 70 %, což lze považovat z hlediska všech programů ČRo za neefektivní. Změna současné legislativy je však výhradně v kompetenci ČRo.¹⁹

Proto se navrhuje uvést do souladu reálnou praxi se zněním zákona a technickou proveditelností a vztáhnout definici celoplošného pokrytí na 80 % obyvatel České republiky počítaných podle údajů vyplývajících z posledního sčítání lidu s tím, že celoplošný rozhlasový program zaměřený na aktuální zpravodajství a publicistiku (Radiožurnál) bude stále muset být k dispozici alespoň 95 % obyvatel České republiky počítaných podle údajů vyplývajících z posledního sčítání lidu.

Protože aktuální praxe současnému znění neodpovídá a navrhuje se narovnat stav, neočekávají se žádné významné náklady z přijetí navrhovaného opatření.

19 Dopis ČRo adresovaný Českému telekomunikačnímu úřadu ohledně vyhrazení kmitočtů v pásnu VKV pro celoplošné programy ČRo Dvojka a ČRo Vltava z 6. 4. 2016 a odpověď Českého telekomunikačního úřadu k vyhrazení v pásnu VKV pro celoplošné programy Českého rozhlasu z 26. dubna 2016 – od té doby se situace s VKV kmitočty v podstatě nezměnila.

Přínosy poplynou především z vyšší právní jistoty. Nelze mít v zákoně požadavky, které nelze v realitě kvůli technickým omezením splnit.

Varianta 2 – ČRo + ČT – *Explicitní uvedení v zákonu, že ČRo a ČT nesmí na své internetové stránky (příp. aplikace ČT) umísťovat obchodní sdělení*

- s výjimkou reklamy zaměřené výhradně na propagaci vlastního vysílání nebo výrobků, služeb a činností souvisejících s provozováním vlastního vysílání,
- s výjimkou obchodních sdělení spojených s vysíláním programu nebo jeho části, který je šířen zvláštními přenosovými systémy (tj. po internetu),
- s výjimkou obchodních sdělení, která jsou součástí poskytovaných audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání.

Dle současných znění zákonů

- ČT nesmí umísťovat obchodní sdělení na své internetové stránky, pokud nejsou součástí audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání.
- V zákoně o ČRo obdoba ustanovení ze zákona o ČT, které by upravovalo režim obchodních sdělení na internetových stránkách, není.

Varianta 2 reaguje na několik skutečností.

1. Pro obě veřejnoprávní média je důležité self-promotion (sebepropagace). Ta může zároveň více zpřístupňovat obsah posluchačům/divákům, kteří pak mohou být lépe informováni o programu veřejnoprávních médií a mohou služby lépe využívat.

Definice obchodního sdělení²⁰ v zákoně o provozování rozhlasového a televizního vysílání prostřednictvím pojmu reklama²¹ self-promotion zahrnuje, tj. self-promotion je obchodním sdělením. Pokud má být úprava přesná a self-promotion i na internetu ČRo a ČT umožnit, je vhodné do zákona výslovně uvést, že self-promotion ve formě propagace vlastního vysílání nebo výrobků (typicky DVD), služeb a činností souvisejících s provozováním vlastního vysílání obě veřejnoprávní média používat na svých internetových stránkách mohou.

2. Dále je třeba upřesnit ustanovení o možnosti vysílat obchodní sdělení spojená s vysíláním programu nebo jeho části, který je šířen po internetu (typicky se bude týkat přenosů sportovních pořadů).
3. U obchodních sdělení, která jsou součástí poskytovaných audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání, je vhodné sjednotit podmínky pro ČT a ČRo. Jelikož ČT již na své internetové stránky taková obchodní sdělení umísťovat může, je vhodné stejné ustanovení vložit do zákona o ČRo.

Co se týče self-promotion na internetu, neočekávají se významné negativní dopady. Jde opět o uvedení současné praxe a právní úpravy do souladu. Výrazné náklady by neměly vzniknout ani na straně komerčních provozovatelů rozhlasového a televizního vysílání. Bez self-promotion může

20 Obchodním sdělením je reklama a sponzorování a v případě televizního vysílání rovněž teleshopping, umístění produktu nebo jiná obrazová sekvence se zvukem nebo bez zvuku, která je určena k přímé nebo nepřímé propagaci zboží nebo služeb osoby vykonávající hospodářskou činnost, popřípadě jejího obrazu na veřejnosti, a která doprovází pořad nebo je do pořadu zahrnuta za úplaty nebo obdobnou protihodnotu nebo za účelem vlastní propagace.

21 Jakékoliv veřejné oznámení, vysílané za úplatu nebo obdobnou protihodnotu nebo vysílané za účelem vlastní propagace provozovatele vysílání, s cílem propagovat dodání zboží nebo poskytnutí služeb za úplatu, včetně nemovitého majetku, práv a závazků.

sice nastat určitý odliv posluchačů a diváků ke komerčním stanicím, nejednalo by se však o vysoká čísla za předpokladu, že posluchače a diváky si veřejnoprávní provozovatelé získávají především kvalitou poskytovaných služeb. Na druhou stranu není přiměřené self-promotion na vlastních internetových stránkách nepovolit.

Přínosy z implementace navrhované varianty spočívají především v udržení si posluchačské / divácké základny u ČRo a ČT; na straně posluchačů / diváků v adekvátní informovanosti o poskytovaných službách a produktech s nimi souvisejících.

Obchodní sdělení, která jsou součástí poskytovaných audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání, jsou již v případě ČT povolena. Nové ustanovení by se tak týkalo pouze ČRo. Přínosem budou potenciální úspory výdajů na straně ČRo, nicméně jen ve velmi nízkých rádech. Výrazné náklady by neměly vzniknout, a to ani na straně komerčních provozovatelů rozhlasového a televizního vysílání. Opět – v případě ČT se nejedná o změnu, v případě ČRo o marginální změnu – navrhované výjimky jsou úzké. Obdobné platí pro ustanovení o možnosti vysílat obchodní sdělení spojená s vysíláním programu nebo jeho části, který je šířen po internetu.

Varianta 3 - ČRo + ČT – Stanovení, že usnesení Poslanecké sněmovny nebo Senátu o odvolání člena Rady ČRo i ČT z funkce musí obsahovat odůvodnění o odvolání

Zákon o ČRo i ČT upravuje důvody pro odvolání člena Rady z funkce, a to tou komorou Parlamentu, která člena Rady do funkce zvolila. Na komora Parlamentu je při naplňování této působnosti přitom nahlíženo jako jiný orgán, jemuž bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických osob v oblasti veřejné správy ve smyslu příslušných ustanovení soudního řádu správního. Její rozhodnutí o odvolání člena Rady z funkce má povahu rozhodnutí správního, které lze podle soudního řádu správního napadnout žalobou. Z platné právní úpravy přitom vyplývá pro orgány vydávající správní rozhodnutí povinnost uvést v rámci odůvodnění důvody rozhodnutí, úvahy, kterými se řídily při výkladu právních předpisů a hodnocení podkladů řízení, a vypořádat se s námitkami (argumenty) účastníků řízení.

Rozhodnutí o odvolání člena Rady z funkce **nemůže bez řádného odůvodnění návrhu obstat**. Přitom takové rozhodnutí zrušené soudem **pro nepřezkoumatelnost jako nezákonné zakládá odpovědnost státu a osoby zrušeným nezákonným rozhodnutím dotčené mohou vůči státu uplatnit nárok na náhradu jimi vyčíslené škody**²².

Viditelnějším nákladem navrhované varianty může být administrativní zátěž spojená s vypracováním odůvodnění. Nepředpokládáme, že tato činnost bude pravidelnou činností. Spíše se bude jednat o ojedinělé případy a náklady tak lze odhadnout v rádech deseti tisíců na jeden případ.

Hlavním přínosem varianty bude především eliminace případů, kdy by osoby dotčené zrušeným nezákonným rozhodnutím vůči státu uplatňovaly nárok na náhradu jimi vyčíslené škody.

²² Například v důsledku toho, že Městský soud v Praze zrušil pro nepřezkoumatelnost rozhodnutí, jímž předseda vlády odvolal z funkce členy Rady pro rozhlasové a televizní vysílání na základě návrhu v usnesení Poslanecké sněmovny ze dne 2. dubna 2003 č. 368, se odvolaní členové Rady žalobami domáhají náhrady škody.

Varianta 4 - ČRo + ČT – Explicitní stanovení, že Rada ČRo i ČT je způsobilá se usnášet za přítomnosti nadpoloviční většiny všech svých členů, jejichž počet stanovuje zákon + vztažení takto definované většiny na vybraná rozhodnutí Rad

Tato varianta navrhuje úpravu, která by měla ujasnit výklad současného spojení v zákonech o ČRo a ČT „všech svých členů“. V minulosti vznikla ohledně výkladu tohoto textu nejasnost, Rady si jej mohly a někdy i vykládaly tak, že se jím označuje počet všech aktuálně zvolených členů Rady, a nikoli počet členů, které má mít Rada podle zákona. Po implementaci varianty bude za nadpoloviční většinu jasně stanoven počet větší než 9/2 pro Radu ČRo a 18/2 pro Radu ČT.

Tato varianta přináší především benefit **ve formě vyšší právní jistoty**, vyšší prestiže, **legitimity a váhy přijatých rozhodnutí**.

Nákladem by mohla být vyšší pravděpodobnost situace, že Rada nebude usnášeníschopná. V rámci konzultací však toto nebylo shledáno jako závažnější riziko. Při zavedení varianty dojde k reflexi nové situaci a případnému přizpůsobení se. Zároveň se předpokládá, že po změně, kdy již část členů volí i Senát (nejen Poslanecká sněmovna), se sníží pravděpodobnost situace, kdy by větší počet míst v Radě ČRo či ČT byl neobsazen.

Varianta 5 - ČRo + ČT – Explicitní stanovení, že Rada ČRo i ČT jedná podle potřeby, nejméně však jednou měsíčně

Tato varianta má být ex ante reakcí na případnou nečinnost Rad. Požadavek vyplynul z konzultací. Aktuálně se Rady obvykle scházejí jednou až dvakrát měsíčně. Navrhovaná varianta tak nepřináší vůči současnému faktickému stavu dodatečné náklady. Přínosy mohou být realizovány spíše ve výjimečných případech (jako byla např. pandemie).

Varianta 6 - ČRo + ČT – Úprava způsobu jmenování a odvolávání ředitelů studií – vynětí těchto úkonů z kompetence Rad

Varianta navrhuje upravení způsobu jmenování a odvolávání ředitelů televizních studií – vynětí z kompetence Rad.

Toto ustanovení je v zákoně o ČT již od roku 1991. Do zákona se dostalo kvůli tehdejším politickým regionálním zájmům na tom.

Nicméně ředitelé studií jsou odpovědní generálnímu řediteli, jedinému statutárnímu orgánu, který nese plnou odpovědnost za veřejnoprávní médium. Generální ředitel rozhoduje o jejich platech, úkoluje je apod. Ingerence Rady je tak v tomto případě nesystémová, z pohledu organizační a procesní struktury obou organizací nelogická, z pohledu kompetencí ve vazbě na odpovědnost neracionální. Zároveň nebyl shledán důvod, proč by generální ředitel neměl ředitele studií jmenovat/odvolávat.

Porovnávat se zkušenostmi ze zahraničí je velmi obtížné, neboť modely fungují v jiném právním prostředí a kontextu.

Implementace této varianty proto může přinést vyšší systémovost, transparentnější vazby mezi kompetencemi a odpovědnostmi, efektivnější fungování organizací.

Výraznější náklady spojené s Variantou 6 nebyly identifikovány.

Varianta 7 - ČRo + ČT – Stanovení, že do působnosti Rady ČRo i ČT náleží schvalovat na návrh generálního ředitele (GŘ) poskytování nové významné služby v rámci veřejné služby v oblasti rozhlasového či televizního vysílání, s podrobnostmi obsaženými v zákoně

Český rozhlas i Česká televize jsou povinny plnit požadavky vyplývající **ze Sdělení**. Jinou možnost Sdělení nepřipouští. Tento zásadní předpis pro veřejnoprávní vysílání, jemuž je poskytována veřejná podpora ve formě rozhlasových a televizních poplatků, dosud není v zákoně o Českém rozhlasu ani České televizi explicitně zmíněn. Varianta 7 navrhuje vložit do výčtu působnosti Rady ČRo i ČT jeden z požadavků Sdělení, tj. kompetenci schvalovat na návrh generálního ředitele poskytování nové významné služby v oblasti rozhlasového a televizního vysílání. Pravidla Sdělení budou převzata do předpisu.

Dle konzultací Varianta 7 nepřinese zásadní náklady, neboť obě veřejnoprávní média se již podle Sdělení řídí.

Hlavním přínosem bude opět vyšší právní jistota.

Varianta 8 - ČRo + ČT – Sloučení výročních zpráv (Výroční zprávy o činnosti a Výroční zprávy o hospodaření) s tím, že je GŘ zpracuje a do působnosti Rady ČRo i ČT bude náležet její schválení

Tato úprava je zde zmíněna, protože požadavek vyplynul z konzultací. Navíc o změně se již několikrát diskutovalo, nicméně k jejímu přijetí doposud nedošlo. Proto jsme tuto variantu též zařadili a prozkoumali její případné náklady a přínosy.

Současné znění zákonů stanoví, že Rada předkládá současně Poslanecké sněmovně a Senátu

- Výroční zprávu o činnosti do 31. března bezprostředně následujícího kalendářního roku a
- Výroční zprávu o hospodaření do 31. srpna bezprostředně následujícího kalendářního roku.

Povinnost Rad předkládat dvě Výroční zprávy Poslanecké sněmovně byla do zákonů vložena proto, že srpnový termín pro diskuzi nad činností a výsledky ČRo a ČT se původně jevil jako příliš pozdní. Finanční zprávu však dříve předkládat nelze, neboť audit předešlého roku se ukončuje v květnu, daňové podání se pak odesílá v červnu. Proto došlo k zavedení povinnosti předkládat do konce března zprávu o činnosti a do konce srpna pak zprávu o hospodaření.

Předkládání dvou zpráv za jeden kalendářní rok však ve skutečnosti není příliš nelogické, neboť činnosti vykonávané veřejnoprávními médii a jejich finanční zajištění od sebe nelze oddělovat a je nutné je posuzovat komplexně a v souvislostech. Na tuto okolnost v různých funkčních obdobích opakovaně upozorňovala i řada poslanců, z nichž několik dokonce předložilo návrh zákona, kterým by došlo sloučení těchto zpráv do jediné.

Vzhledem k logickému a věcnému propojení obsahu obou samostatných zpráv se tedy navrhuje jejich sloučení, a to ve Výroční zprávu o činnosti a hospodaření, kterou budou Rady povinny předložit Poslanecké sněmovně vždy do 31. srpna bezprostředně následujícího kalendářního roku.

V současné době se zprávy jak v ČRo, tak v ČT zpracovávají odděleně a činnosti se tak neduplikují; hlavní úspora by tak nebyla finanční / kapacitní. Přínosem však bude srozumitelnost pro čtenáře, ucelenost a komplexnost obrazu fungování obou veřejnoprávních médií.

Důležitým parametrem varianty je datum 31. 8. (a to v návaznosti na následující časovou posloupnost – 5. měsíc audit, 6. měsíc podání daňového přiznání, poté příprava zprávy a 2 měsíce na schválení Radou a předložení do PSP).

Varianta 8 dále navrhuje, aby souhrnnou výroční zprávu zpracovával generální ředitel se svou kanceláří – v současnosti tomu tak de facto je – a Rada dávala stanovisko. Protože se jedná o úpravu zákonů dle faktického současného stavu, tato část varianty nepřinese žádné náklady. Přínosem by opět byla vyšší právní jistota.

Varianta 9 - ČRo + ČT – Umožnění Radě disponovat s prostředky ze zvláštní výdajové položky rozpočtu, z nichž jsou hrazeny náklady na činnost Rady a na odměny jejích členů, jakož i náklady na činnost dozorčí komise a na odměny jejích členů

Náklady na činnost Rady a na odměny jejích členů, i náklady na činnost dozorčí komise a na odměny jejích členů, se hradí ze zvláštní výdajové položky rozpočtu ČRo a ČT. V současné době je pro každý výdaj Rady (včetně zadání zpracování právní nebo mediální analýzy) nutnost schválení generálním ředitelem. Vzhledem k tomu, že Rada je orgánem, který na činnost a hospodaření veřejnoprávního média dohlíží, Varianta navrhuje, aby Rada měla možnost samostatně rozhodovat o čerpání vlastního rozpočtu, tedy alespoň o využití uvedené výdajové položky rozpočtu ČRo či ČT. Podrobnosti přitom může upravit vnitřní předpis České televize.

Náklady:

Rady ČRo a ČT nemají právní subjektivitu.

Statutárním orgánem ČRo a ČT je dle zákonů o ČRo a ČT generální ředitel (GŘ). Statutárním orgánům ukládá legislativa povinnost jednat s péčí řádného hospodáře. S tím je samozřejmě spojena odpovědnost statutárního orgánu a případné sankce a postihy. V tomto smyslu je GŘ mimo jiné ten, kdo finálně rozhoduje o zadávání veřejných zakázek, které musí probíhat v souladu se zákonem 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

V tomto nastavení tak není možné, aby Rady samy mohly disponovat s prostředky, i když jsou pro ně vyčleněny, a samy si zadávaly zakázky. Jednak je zde otázka odpovědnosti za zadané zakázky, jednak by musel i proces zadávání a zakázky vypisované Radami respektovat pravidla zákona o zadávání veřejných zakázek.

Pro implementaci varianty by tak bylo třeba upravit vazbu kompetencí a odpovědnosti za zadané zakázky, příp. vyřešit právní subjektivitu Rad. Zároveň by bylo nutné Radu zaškolit do procesu zadávání veřejných zakázek. V opačném případě je rizikem vznik nákladů spojených se špatným zadáváním a neefektivností při nesprávně přiřazené odpovědnosti k příslušným kompetencím.

Přínosy:

Časová úspora na straně GŘ a jeho kanceláře (kompenzována na straně Rady)

Vyšší přínosy ve formě rychlejšího zadání přímo Radami by byly realizovatelné, pokud by se Varianta 9 týkala většího počtu případných zakázek. Např. v případě ČRo však činí rozpočet Rady cca 9 mil. ročně, z toho jde téměř 80 % na odměny; zbývají tak cca 2 mil. Kč, ze kterých jde na poradenství necelý 1 mil. Kč.

Varianta 10 – ČRo + ČT – Sjednání délky funkčního období členů dozorčí komise u ČRo ze 2 let na 3 roky, a to i opětovně, ne však na více než 3 (namísto nyníjších 2) bezprostředně po sobě následující funkční období; u ČT ze 4 na 3 roky, a to i opětovně, ne však na více než 3 (namísto nyníjších 4) bezprostředně po sobě následující funkční období

Členové dozorčí komise ČT jsou voleni na funkční období 4 let, a to i opětovně, ne však na více než 4 po sobě jdoucí funkční období. Setrvání člena dozorčí komise ve funkci po 4 funkční období, tj. celých 16 let, pravděpodobně nebylo záměrem zákonodárce, neboť členové dozorčí komise ČRo

mohou být ve funkci pouze po 2 funkční období (tj. celkem 4 roky). Na základě konzultací tedy Varianta 10 navrhuje sjednotit danou znění obou zákonů o médiích veřejné služby a stanovit funkční období na 3 roky, s omezením možnosti opakovaného zvolení do funkce člena dozorčí komise na 3 bezprostředně po sobě jdoucí funkční období. Tři roky byly zvoleny jednak jako řešení kompromisní, jednak proto, že dva roky pro ČT by mohly mít dopad na kontinuitu rozhodování

Náklady mohou být spojené s administrativní zátěží plynoucí z častější potřeby volit členy dozorčí komise ČT. Protože funkční období se u ČT zkracuje, ale u ČRo naopak prodlužuje, změna bude zanedbatelná.

Přínosem bude vyšší transparentnost právní úpravy.

Varianta 11 - ČRo + ČT – Pro zánik funkce člena dozorčí komise nebude explicitně stanoveno, že platí přiměřeně § 6 zákona o ČRo či ČT s obdobnými důvody jako v případě Rady

V reakci na rozsudek Nejvyššího správního soudu 4 As 422/2021-73, který se zabýval odvoláním členů dozorčí komise, se navrhuje vypustit ze zákona větu, podle níž platí pro zánik funkce člena dozorčí komise přiměřeně § 6. To znamená, že nyní může Rada odvolat člena dozorčí komise, což je její vlastní poradní orgán, pouze z následujících důvodů:

- přestal-li splňovat předpoklady pro výkon funkce,
- narušil-li závažným způsobem důstojnost funkce nebo dopustil-li se takového jednání, které zpochybňuje jeho nezávislost nebo nestrannost při výkonu funkce,
- nezúčastňuje-li se schůzí.

Člen vlastního poradního orgánu nelze odvolat například proto, že Rada ztratila důvěru v jeho odborné znalosti a schopnosti.

Vypuštěním uvedeného odkazu na § 6 se umožní Radě odvolávat členy dozorčí komise z jakéhokoli důvodu.

Náklady by měly být marginální.

Přínosem bude vyšší právní jistota, případně úspory nákladů na potenciální soudní spory, resp. odškodné.

Navrhovaná změna pouze implementuje rozsudek Nejvyššího správního soudu. Jiné řešení tedy nelze navrhopvat.

Varianta 12 - ČRo + ČT – Stanovení, že členové Rady se mohou zúčastnit jednání dozorčí komise; v takovém případě se na ně bude vztahovat povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozví, ve stejném rozsahu jako na členy dozorčí komise

Dozorčí komise je poradním orgánem Rady. Dosud však není nikde v zákoně stanoveno, že členové Rady se mohou jednání svého poradního orgánu zúčastnit. Tento nedostatek se navrhuje odstranit. Varianta proto doplňuje možnost účasti členů Rady na jednání dozorčí komise. V takovém případě musí ovšem logicky pro členy Rady platit stejná povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozví, a to ve stejném rozsahu, v jakém se tato povinnost vztahuje na členy dozorčí komise.

Náklady by měly být marginální, pokud bude stanovena povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se členové Rady dozví.

Přínosem bude vyšší efektivita plnění úkolů stanovených zákonem Radě, nebude zde obava z případného úniku informace, tj. jednání budou moci být více otevřená. Dalším přínosem bude opět vyšší právní jistota.

3. Provedení technických změn spočívajících ve zpřesnění znění zákona o ČRo/ČT, resp. sladění se zákonem o ČT/ČRo v případech, kde je to relevantní

Tato část je opět víceméně technického charakteru s marginálními dopady. Nicméně protože jde o změnu zákona, posoudili jsme, zda změny nemohou vyvolat nějaký významnější dopad.

Varianta 0 - Ponechání stávající právní úpravy

Varianta 1 - Modifikace znění částí zákona upravujících:

- § 2 - Český rozhlas poskytuje službu veřejnosti tvorbou a šířením rozhlasových programů, popřípadě dalšího multimediálního obsahu a doplňkových služeb na celém území České republiky a do zahraničí **za účelem naplňování demokratických, sociálních a kulturních potřeb společnosti a potřeby zachovat mediální pluralitu** (dále jen "veřejná služba v oblasti rozhlasového vysílání") = odzrcadlení zákona o ČT v zákoně o ČRo
- § 3 odst. 1 g) - Český rozhlas naplňuje veřejnou službu v oblasti rozhlasového vysílání zejména tím, že **podporuje českou audio tvorbu a kulturní projekty** = odzrcadlení zákona o ČT v zákoně o ČRo
- Promítnutí veškerých povinností plynoucích ze Sdělení, které zákon o ČT již obsahuje
 - Pravidla pro používání finančních zdrojů při poskytování veřejné služby; zákaz křížového financování podnikatelské činnosti; oddělené účtování

Protože z konzultací vyplynulo, že povinnosti plynoucí ze Sdělení jsou již veřejnoprávními médii plněny, odhadly tyto subjekty náklady plynoucí z implementace varianty za nulové.

Přínosy – především vyšší právní jistota a přehlednost (požadavky Sdělení se propíší do české právní úpravy).

3.4 Vyhodnocení variant

1. Koncesionářské poplatky

Varianta 0 - Ponechání stávající právní úpravy

Varianta 1 - Změna v předmětu zpoplatnění ve vazbě na technologický vývoj a v základu poplatku

Varianta 2 - Změna výše koncesionářského poplatku

Pro výpočty byl sestaven model, který za daných omezení (politický konsenzus na financování veřejnoprávních médií z koncesionářských poplatků – nebyla zvažována změna systému; dosažení cíle zvýšení příjmů ČRo i ČT; omezení na výši veřejné podpory; zohlednění aktuálního vývoje na trhu, co se týče způsobů konzumace obsahu; akceptovatelnost navýšení pro konzumenty obsahu ČRo a ČT; přijatelnost modelu pro všechny dotčené strany (varianta s možným navýšením % reklamy pro ČRo a ČT byla ze stran komerčních subjektů neprůchodná; nákladově efektivní administrativní náročnost; vstřícnost vůči MSP) hledal nejvhodnější nové nastavení při volbě hodnot různých parametrů. Na základě modelu a konzultací předběžných výsledků byl širší výčet zredukován.

Z širšího pole možných scénářů byl pro finální zhodnocení zvolen model, pro nějž byla nalezena inspirace v současném Německu. Tento model samozřejmě není ideální. Částečně se v něm může

ztrácet vazbu mezi výnosem a počtem příjemců. Koncesionářský poplatek pro PO v tomto modelu může být někým chápán jako určitá daň z počtu zaměstnanců bez přímé vazby na veřejnou službu.

Na druhou stranu se jedná o model, v jehož rámci lze u PO alespoň částečně provádět kontrolu. Také nelze zcela popřít existenci korelace mezi počtem zaměstnanců PO a počtem zařízení v organizaci, na nichž lze rozhlasové a televizní vysílání přijímat. V neposlední řadě zrušením výjimky pro počítače, tablety a mobilní telefony, které jsou stále častěji využívány ke sledování / poslechu i programů ČRo a ČT, dojde k férovějšímu nastavení podmínek pro všechny uživatele. A právě v případě zahrnutí dalších zařízení (vedle rozhlasových a televizních přijímačů) není triviální nalézt model, který by alespoň do určité (tj. nákladově efektivní) míry umožňoval u PO kontrolovat plnění povinností, které by tak bylo možné i vynucovat.

Při modelování dopadů se též pracovalo s různou výší rozhlasového a televizního poplatku. Do závěrečného hodnocení pak byla vybrána kombinace,

- na které bylo dosaženo politické shody
- která dostatečně odrážela nedávný skokový nárůst cen a výrobních vstupů a skutečnost, že rozhlasové a televizní poplatky zůstávaly dlouho neměnné (např. za posledních 18 let, od roku 2005, co se rozhlasový poplatek nenavýšil, spadl na polovinu své nominální hodnoty; vztaženo k cenové hladině roku 2005 to činí 22,50 Kč; a naopak poplatek by byl dvojnásobný, kdyby se každý rok valorizoval o inflaci)
- která by mohla zajistit dlouhodobější udržitelnost kvality poskytovaných služeb (dle konzultací ČRo i ČT již došlo k vyčerpání možných provozních úspor a beze změny by bylo nutné začít zasahovat do nákladnějších programů, větších celků)
- dle průzkumů a v porovnání s dalšími výdaji domácností byla pro domácnosti únosná.

Po zohlednění výše uvedených skutečností bylo tedy zvoleno řešení s následujícími parametry:

- v případě domácností zůstává jedna platba koncesionářských poplatků na jednu domácnost;
- ruší se však výjimka pro počítače, tablety a mobilní telefony;
- u PO je pak výše odvodu navázána na počet zaměstnanců dle scénáře zvolených násobků;
- výše rozhlasového poplatku vychází na 55 Kč měsíčně a výše televizního poplatku na 150 Kč měsíčně.

Aby si alespoň částečně hodnota koncesionářských poplatků udržovala svou reálnou hodnotu, doporučuje se zavedení indexace dle výše inflace (lze uvažovat o výpočet na základě CPI zveřejňovaného ČSÚ/ČNB²³). Pokud budeme předpokládat, že inflace bude odpovídat 2% cíli ČNB a adekvátní frekvence změny bude 3 roky, lze navrhnout (pro případ nedávné situace s obdobím inflace výrazně vyšší či naopak pro případ významněji nižším růstem cen) pravidlo, že koncesionářský poplatek se zvýší o 6 % vždy ke konkrétnímu datu kalendářního roku následujícího po roce, v němž součet inflace za předcházející roky od posledního zvýšení rozhlasového nebo televizního poplatku překročí 6 %.

Po volbě této varianty došlo k dalšímu kolu jednání s dotčenými stranami. Po těchto jednáních byla na základě politické dohody k variantě doplněny následující podmínky.

V návaznosti na argumentaci komerčních subjektů o výhodnějším postavení ČT na trhu bude stanoveno, že ČT bude převádět čtvrtinu výnosu ze sponzorování svých televizních programů a

23 Index spotřebitelských cen

pořadů Státnímu fondu kultury České republiky. Z výnosu ze sponzorovaných televizních programů a pořadů si ČT bude moci odečíst prokázané účelně vynaložené náklady spojené s výběrem a správou výnosu. Výnos za sponzoring, se pohybuje na úrovni 311 mil. Kč (2023). V extrémním případě by se tak mohlo jednat o odvod cca 155 mil. Kč ročně.

Čas vyhrazený oznámením o sponzorování pořadů ve vysílání ČT nebude moci přesáhnout v souhrnu 260 hodin za kalendářní rok (tj. cca 43 min. na den, 1,8 min. na hodinu = cca 10 sponzorských vzkazů v délce 10 s).

Pro přesnější vymezení role ČT a ČRo bude zaveden institut memorand. Ta, vždy na období pěti let, podrobně rozpracují konkrétní parametry plnění veřejné služby, která je nyní v zákoně o ČT / zákoně o ČRo definována pouze základním (stručným) způsobem. Memorandum o způsobu naplňování veřejné služby bude uzavírat ministr kultury a generální ředitel a schvalovat Rada. Pokud ČT / ČRo nebude svou činností memorandum naplňovat, bude to důvodem pro odvolání generálního ředitele.

Vyhodnocení následujících variant ve skutečnosti není v pravém slova smyslu vyhodnocení variant, ale pouze zhodnocení jedné varianty oproti variantě nulové. Je tomu tak proto, že

- pokud jde o zohlednění požadavků Sdělení, jiná řešení nejsou možná;
- obdobně je tomu v případě, že se zohledňuje judikatura;
- v některých případech technické podmínky neumožňují návrh jiných řešení;
- jde již o takový detail v rámci zákonné úpravy, že další variantní řešení najít nelze apod.

Proto v těchto případech vyhodnocujeme, zda je výhodnější ponechat současný stav či přistoupit ke změně ve smyslu navržené varianty.

2. Aktualizace zákonů o ČRo a ČT v reakci na vývoj v oblasti šíření rozhlasového a televizního vysílání a na problémy současné praxe

Varianta 0 - Ponechání stávající právní úpravy

Varianta 1 – ČRo – Redefinice celoplošného rozhlasového programu – snížení povinnosti pokrytí z 95 % na 80 % obyvatel ČR; s výjimkou celoplošného rozhlasového programu zaměřeného na aktuální zpravodajství a publicistiku (ponechání požadavku na pokrytí 95 % obyvatel)

Protože aktuální praxe současnému znění neodpovídá a navrhuje se narovnání stavu, neočekávají se žádné významné náklady z přijetí navrhovaného opatření. Přínosy poplynou především z vyšší právní jistoty. Předpokládáme, že přínosy tak převyší náklady a volíme Variantu 1.

Varianta 2 – ČRo + ČT – Explicitní uvedení v zákonu, že ČRo a ČT nesmí na své internetové stránky (příp. aplikace ČT) umísťovat obchodní sdělení

- s výjimkou reklamy zaměřené výhradně na propagaci vlastního vysílání nebo výrobků, služeb a činností souvisejících s provozováním vlastního vysílání,
- s výjimkou obchodních sdělení spojených s vysíláním programu nebo jeho části, který je šířen zvláštními přenosovými systémy,
- s výjimkou obchodních sdělení, která jsou součástí poskytovaných audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání.

Co se týče vlastní propagace na internetu, neočekávají se významné negativní dopady. Přínosy tak převyší náklady. Obdobně lze vyhodnotit i další body této varianty. Volíme proto Variantu 2.

Varianta 3 - ČRo + ČT – Stanovení, že usnesení Poslanecké sněmovny nebo Senátu o odvolání člena Rady ČRo i ČT z funkce musí obsahovat odůvodnění o odvolání

Viditelnějším nákladem navrhované varianty může být administrativní zátěž spojená s vypracováním odůvodnění. Nepředpokládáme, že tato činnost bude pravidelnou činností. Spíše se bude jednat o ojedinělé případy a náklady pak lze odhadnout v řádech desetitisíců ročně. Hlavním přínosem varianty bude především eliminace případů, kdy by osoby dotčené zrušeným nezákonným rozhodnutím vůči státu uplatňovaly nárok na náhradu jimi vyčíslené škody. Protože se očekává, že náklady budou nižší než přínosy, jeví se Varianta 3 jako vhodná k implementaci.

Varianta 4 - ČRo + ČT – Explicitní stanovení, že Rada ČRo i ČT je způsobilá se usnášet za přítomnosti nadpoloviční většiny všech svých členů, jejichž počet stanovuje zákon + vztažení takto definované většiny na vybraná rozhodnutí Rad

Z důvodu vyšší právní jistoty a marginálních nákladů volíme Variantu 4.

Varianta 5 - ČRo + ČT – Explicitní stanovení, že Rada ČRo i ČT jedná podle potřeby, nejméně však jednou měsíčně

Nemění se faktický stav, tj. náklady změny jsou nulové při zvýšení právní jistoty. Volíme proto Variantu 5.

Varianta 6 - ČRo + ČT – Úprava způsobu jmenování a odvolávání ředitelů studií – vynětí těchto úkonů z kompetence Rad

Výraznější náklady spojené s Variantou 6 nebyly identifikovány. Varianta 6 se jeví jako vhodná k implementaci.

Varianta 7 - ČRo + ČT – Stanovení, že do působnosti Rady ČRo i ČT náleží schvalovat na návrh generálního ředitele (GŘ) poskytování nové významné služby v rámci veřejné služby v oblasti rozhlasového či televizního vysílání, s podrobnostmi obsaženými v zákoně

Rada bude mít mj. svůj poradní orgán pro zařazování nové významné služby do plnění veřejné služby. Jeho úkolem je posoudit odůvodnění pro zařazení nové významné služby do plnění veřejné služby, požadavky na její financování a dopady na trh. Poradní orgán bude mít 5 členů. Členové poradního orgánu budou voleni na funkční období 3 let, a to i opětovně, ne však na více než 3 bezprostředně po sobě následující funkční období.

Dle konzultací Varianta 7 nepřinese zásadní náklady. Veřejnoprávní média se již podle Sdělení řídí. Novým výdajem budou prostředky na odměňování členů poradního orgánu. To se předpokládá v obdobné výši jako u jiných podobných orgánů. Řádově půjde o desítky tisíc korun pro jednotlivé unikátní případy. Hlavním přínosem bude opět vyšší právní jistota. Na základě dříve uvedeného tedy volíme Variantu 7.

Varianta 8 - ČRo + ČT – Sloučení výročních zpráv (Výroční zprávy o činnosti a Výroční zprávy o hospodaření) s tím, že je GŘ zpracuje a do působnosti Rady ČRo i ČT bude náležet její schválení

Vyšším nákladem by mohly být případné výdaje na audit rozsáhlejší oblasti a objemnějšího dokumentu, proto je třeba variantu nastavit tak, aby tyto náklady nevznikly. Pak přínosy převýší náklady a bude efektivní variantu vybrat.

Varianta 9 - ČRo + ČT – Umožnění Radě disponovat s prostředky ze zvláštní výdajové položky rozpočtu, z nichž jsou hrazeny náklady na činnost Rady a na odměny jejích členů, jakož i náklady na činnost dozorčí komise a na odměny jejích členů

Aktuálně se Varianta jeví jako nákladnější než současný stav. Zároveň nebyl identifikován významný počet případů, kvůli kterým by náklady spojené se současným stavem byly vysoké.

Přijetí varianty se tak doporučuje pouze v případě, že se efektivně podaří najít legislativní řešení bodů uvedených v předcházející kapitole. V opačném případě by bylo vhodné variantu zamítnout.

Variantu 10 – ČRo + ČT – Sjednocení délky funkčního období členů dozorčí komise u ČRo ze 2 let na 3 roky, a to i opětovně, ne však na více než 3 (namísto nyníjších 2) bezprostředně po sobě následující funkční období; u ČT za 4 na 3 roky, a to i opětovně, ne však na více než 3 (namísto nyníjších 4) bezprostředně po sobě následující funkční období

Náklady mohou být spojené s administrativní zátěží plynoucí z častější potřeby volit členy dozorčí komise. Protože funkční období se u ČT zkracuje, ale u ČRo naopak prodlužuje, změna bude zanedbatelná. Přínosem bude vyšší transparentnost právní úpravy. Variantu přijímáme.

Variantu 11 - ČRo + ČT – Pro zánik funkce člena dozorčí komise nebude explicitně stanoveno, že platí přiměřeně § 6 zákona o ČRo či ČT s obdobnými důvody jako v případě Rady

Náklady by měly být marginální. Přínosem bude vyšší právní jistota. Volíme Variantu 11.

Variantu 12 - ČRo + ČT – Stanovení, že členové Rady se mohou zúčastnit jednání dozorčí komise; v takovém případě se na ně bude vztahovat povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozví, ve stejném rozsahu jako na členy dozorčí komise

Náklady by měly být nízké, pokud bude stanovena povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se členové Rady dozví, ve stejném rozsahu jako pro členy dozorčí komise. Přínosem bude možnost efektivnějšího plnění úkolů Rady stanovených zákonem. Varianta 12 se jeví jako vhodná k implementaci.

3. Provedení technických změn spočívajících ve zpřesnění znění zákona o ČRo/ČT, resp. sladění se zákonem o ČT/ČRo v případech, kde je to relevantní

Variantu 0 - Ponechání stávající právní úpravy

Variantu 1 - Modifikace znění částí zákona upravujících:

- § 2 - Český rozhlas poskytuje službu veřejnosti tvorbou a šířením rozhlasových programů, popřípadě dalšího multimediálního obsahu a doplňkových služeb na celém území České republiky a do zahraničí **za účelem naplňování demokratických, sociálních a kulturních potřeb společnosti a potřeby zachovat mediální pluralitu** (dále jen "veřejná služba v oblasti rozhlasového vysílání") = odzrcadlení zákona o ČT v zákoně o ČRo
- § 3 odst. 1 g) - Český rozhlas naplňuje veřejnou službu v oblasti rozhlasového vysílání zejména tím, že **podporuje českou audio tvorbu a kulturní projekty** = odzrcadlení zákona o ČT v zákoně o ČRo
- Promítnutí veškerých povinností plynoucích ze Sdělení, které zákon o ČT již obsahuje
 - Pravidla pro používání finančních zdrojů při poskytování veřejné služby; zákaz křížového financování podnikatelské činnosti; oddělené účtování

Z konzultací vyplynulo, že povinnosti plynoucí ze Sdělení jsou již veřejnoprávními médii plněny, tj. tyto subjekty odhadly náklady plynoucí z implementace varianty za zanedbatelné. Přínosy – především vyšší přehlednost právní úpravy, vyšší právní jistota. Varianta se doporučuje k implementaci.

4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Změna KP

K hodnocení a stanovení pořadí variant docházelo nejdříve v průběhu modelování, kdy, pokud výsledek neodpovídal stanoveným omezením, skončily tyto varianty na spodních místech v žebříčku. Realizovatelné varianty pak prošly sítí konzultací a dalších výpočtů. Na základě tohoto postupu bylo zvoleno následující řešení.

- 1/ V případě domácností zůstává jedna platba koncesionářských poplatků na jednu domácnost;
- 2/ Ruší se však výjimka pro počítače, tablety a mobilní telefony;
- 3/ U PO je pak výše odvodu navázána na počet zaměstnanců dle scénáře zvolených násobků;
- 4/ Nová výše rozhlasového poplatku vychází na 55 Kč měsíčně a výše televizního poplatku na 150 Kč měsíčně (optimálně s indexací).

K tomu:

- bude zavedena indexace KP;
- část výnosu ze sponzorování bude odváděno Státnímu fondu kultury České republiky;
- čas vyhrazený oznámením o sponzorování pořadů ve vysílání ČT bude omezen;
- po vzoru některých zahraničních zemí bude zaveden institut memorand.

V rámci ostatních okruhů se navrhuje implementace těchto změn:

Varianta 1 – ČRo – *Redefinice celoplošného rozhlasového programu – snížení povinnosti pokrytí z 95 % na 80 % obyvatel ČR; s výjimkou celoplošného rozhlasového programu zaměřeného na aktuální zpravodajství a publicistiku (ponechání požadavku na pokrytí 95 % obyvatel)*

Varianta 2 – ČRo + ČT – *Explicitní uvedení v zákonu, že ČRo a ČT nesmí na své internetové stránky (příp. aplikace ČT) umísťovat obchodní sdělení*

- s výjimkou reklamy zaměřené výhradně na propagaci vlastního vysílání nebo výrobků, služeb a činností souvisejících s provozováním vlastního vysílání,
- s výjimkou obchodních sdělení spojených s vysíláním programu nebo jeho části, který je šířen zvláštními přenosovými systémy,
- s výjimkou obchodních sdělení, která jsou součástí poskytovaných audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání.

Varianta 3 – ČRo + ČT – *Stanovení, že usnesení Poslanecké sněmovny nebo Senátu o odvolání člena Rady ČRo i ČT z funkce musí obsahovat odůvodnění o odvolání*

Varianta 4 – ČRo + ČT – *Explicitní stanovení, že Rada ČRo i ČT je způsobilá se usnášet za přítomnosti nadpoloviční většiny všech svých členů, jejichž počet stanovuje zákon + vztažení takto definované většiny na vybraná rozhodnutí Rad*

Varianta 5 – ČRo + ČT – *Explicitní stanovení, že Rada ČRo i ČT jedná podle potřeby, nejméně však jednou měsíčně*

Varianta 6 – ČRo + ČT – *Úprava způsobu jmenování a odvolávání ředitelů studií – vynětí těchto úkonů z kompetence Rad*

Varianta 7 – ČRo + ČT – *Stanovení, že do působnosti Rady ČRo i ČT náleží schvalovat na návrh generálního ředitele (GR) poskytování nové významné služby v rámci veřejné služby v oblasti*

rozhlasového či televizního vysílání, s podrobnostmi obsaženými v zákoně, a v souladu s evropskými předpisy.

Varianta 8 - ČRo + ČT – Sloučení výročních zpráv (Výroční zprávy o činnosti a Výroční zprávy o hospodaření) s tím, že je GŘ zpracuje a do působnosti Rady ČRo i ČT bude náležet její schválení

Varianta 10 - ČRo + ČT – Sjednocení délky funkčního období členů dozorčí komise u ČRo ze 2 let na 3 roky, a to i opětovně, ne však na více než 3 (namísto nyníšších 2) bezprostředně po sobě následující funkční období; u ČT za 4 na 3 roky, a to i opětovně, ne však na více než 3 (namísto nyníšších 4) bezprostředně po sobě následující funkční období

Varianta 11 - ČRo + ČT – Pro zánik funkce člena dozorčí komise nebude explicitně stanoveno, že platí přiměřeně § 6 zákona o ČRo či ČT s obdobnými důvody jako v případě Rady

Varianta 12 - ČRo + ČT – Stanovení, že členové Rady se mohou zúčastnit jednání dozorčí komise; v takovém případě se na ně bude vztahovat povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozví, ve stejném rozsahu jako na členy dozorčí komise

Provedení technických změn spočívajících ve zpřesnění znění zákona o ČRo/ČT, resp. sladění se zákonem o ČT/ČRo v případech, kde je to relevantní

5 Implementace doporučené varianty a vynucování

Za implementaci zákona bude odpovědné MK ČR, Česká televize a Český rozhlas, generální ředitelé a Rada České televize a Českého rozhlasu. Kontrolní funkce bude plnit Rada České televize a Českého rozhlasu.

V rámci implementace může být požadovaná součinnost ČSSZ při případné kontrole počtu zaměstnanců PO. ČSSZ byla identifikována jako nejlepší subjekt, u kterého je možné ověřit počty zaměstnanců, jež firmy uvedou v evidenci ČRo a ČT.

Vzhledem k administrativní náročnosti ověřování u většího počtu PO se doporučuje namátková kontrola. Nejideálnějším případem, nákladově nejefektivnějším, by bylo řešení propojením IS a automatické sdílení dat.

Systém je ale třeba nastavit i tak, aby ani pro nebyl proces zbytečně administrativně zatěžující, protože počet zaměstnanců se stále mění. Lze uvažovat např. o úpravě jedou za rok, příp. o povinnosti nahlásit změnu při překročení hranice, se kterou se mění způsob výpočtu povinného odvodu.

V případě FO se předpokládá dosavadní praxe a spolupráce s energetickými distribučními společnostmi.²⁴

S otázkou kontrolovatelnosti a vynucování ještě souvisí výjimky. Zde se jeví jako vhodné vyjmout z povinnosti placení televizního poplatku televizní přijímače určené výlučně pro výrobní procesy. Výjimku je však třeba řádně ošetřit, aby se předešlo jejímu zneužívání.

Při konzultacích byla diskutována výjimka pro držitele licencí opravňujících k rozhlasovému či televiznímu vysílání. Zde se doporučuje sledovat, zda má tato výjimka ještě své opodstatnění, případně zda ji není třeba zpřesnit. V současné době mohou být díky této výjimce některé subjekty zproštěny povinnosti platit koncesionářské poplatky, i když většinu příjmů generují jinou

²⁴ Jestliže je FO nebo PO, která není přihlášena v evidenci poplatníků rozhlasového poplatku nebo v evidenci poplatníků televizního poplatku, odběratelem elektřiny připojeným k distribuční soustavě, považuje se za poplatníka rozhlasového a televizního poplatku s povinností platit, pokud ČRo nebo ČT po jejich písemné výzvě neoznámí písemným čestným prohlášením opak.

činností. Výjimka pro provozovatele rozhlasového a televizního vysílání byla určena pro konkurenční rádia a televize, aby oproti veřejnoprávním médiím nebyly znevýhodněny. O licenci si však může zažádat kdokoli. Často je pak obsahem vysílání pouze informativní a opakující se audiovizuální smyčka a subjekt se vyhne povinnosti platit koncesionářský poplatek v současné době z každého rádia a televize.

6 Přezkum účinnosti regulace

Měřit účinnost nové regulace bude velmi obtížné především z důvodu existence mnoha dalších faktorů, které odvětví ovlivňují (technologický vývoj, ekonomické a sociální aspekty, další regulace apod.). Nicméně schopnost veřejnoprávního média udržovat si určitou pozici na příslušných trzích (včetně např. VOD služeb) může indikovat, že nový návrh je funkční a vytvořil vhodný regulační rámec. Vhodné by bylo vyhodnotit, zda, a případně nakolik přispějí změny v předmětu zpoplatnění ke zvýšení počtu platících poplatníků a zvýšení výběru poplatků.

Doporučuje se tak cca do 5 let od nabytí účinnosti zákona vyhodnotit vývoj základních finančních ukazatelů ČRo a ČT, především vývoj příjmů z KP a jejich struktura. Bylo by vhodné analýzu vývoje těchto ukazatelů spojit s analýzou vývoje obsahu služeb poskytovaných ČRo a ČT. Toto posouzení bude pravděpodobně vycházet z výročních zpráv zpracovávaných ČRo a ČT, příp. závěrů Rad.

Současně se doporučuje provést rychlé dotazníkové šetření mezi komerčními subjekty na trhu a posoudit, zda změnami nedošlo k narušení rovnováhy, kterým komerční subjekty často argumentují.

7 Konzultace

Konzultace byly provedeny s klíčovými dotčenými stranami, tj. se zástupci:

- *Českého rozhlasu,*
- *České televize,*
- *Ministerstva kultury,*
- *Svazu průmyslu a dopravy ČR.*

Odkazy na veškeré použité datové zdroje jsou uvedeny na příslušných místech v dokumentu.

8 Hodnocení korupčních rizik zvoleného řešení

8.1 Úvod

Dle metodiky je cílem zhodnocení korupčních rizik posouzení korupčního potenciálu navrhované právní úpravy a volba opatření vedoucích k odstranění či snížení detekovaných korupčních rizik při její aplikaci. Za tímto účelem bylo provedeno posouzení navrhovaných změn pro identifikaci případných korupčních rizik a jejich významnosti (v závislosti na pravděpodobnosti výskytu korupčního jednání a závažnosti jeho důsledků).

8.2 Identifikace korupčních rizik

8.2.1 Povaha právní úpravy

8.2.1.1 Přiměřenost

Po zhodnocení lze konstatovat, že všechna zvolená opatření jsou přiměřená množině vztahů, které mají upravovat. Při implementaci evropských požadavků nedochází k přijetí přísnějších požadavků.

8.2.1.2 Jednoznačnost

Jednoznačná právní úprava poskytuje větší míru právní jistoty a usnadňuje kontrolu nad aplikační praxí ze strany orgánů veřejné moci; snižuje tedy reálný prostor pro korupci.

8.2.1.3 Standardnost

Změna nepřináší žádné nestandardní či nesystémové změny. Z tohoto titulu nedochází je změně korupčních rizik.

8.2.1.4 Motivace ke korupci v regulované oblasti

Při hodnocení nebyla identifikována žádná skupina dotčených osob, u kterých by se měla změnit motivace ke korupci.

8.2.2 Rozhodování

Rozhodování o právech a povinnostech jiných osob, resp. s jakýmkoli dopady výlučně na jiné osoby, nevykazuje nový korupční potenciál.

8.2.2.1 Rozhodovací pravomoc

Rozhodovací pravomoci zůstávají alokovány stejně.

8.2.2.2 Kontrolovatelnost rozhodování a odpovědnost za něj

Odpovědnost jednotlivých účastníků zůstává obdobná, stejně jako práva a povinnosti všech dotčených stran.

8.2.2.3 Opravné prostředky

Postup zůstává nezměněn. Nevznikají tak žádná dodatečná korupční rizika

8.2.3 Transparentnost

Jednoznačnější popis povinnosti, kdy výše koncesionářských poplatků se bude odvíjet od již sledovaného ukazatele zvyšuje transparentnost procesu výběru, stejně jako zvyšuje možnosti pro vymahatelnost. Samotná realizace se bude stejně jako v současné době odvíjet od dostupnosti a vyhodnocení efektivní míry kontroly a vynucování při výběru koncesionářských poplatků.

8.3 Významnost korupčních rizik

Celkově se návrhem nezvyšuje pravděpodobnost, že dojde ke korupčnímu jednání.